

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอยู่ตลอดเวลาและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชนในชาติเกิดการแข่งขันกันเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับตนเอง ดังนั้นสภาพของสังคมไทยจึงมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น จึงก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนในสังคมได้แก่ การหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ เกิดการเอารัดเอาเปรียบกันของคนในสังคมเป็นต้น สภาพของสังคมที่สับสนวุ่นวาย ขาดความสงบสุข อันเนื่องมาจากสมาชิกในสังคมประพฤติหรือปฏิบัติไม่เหมาะสม เพราะคนในปัจจุบัน ไร้จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(2524:3) ได้จัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับความรับผิดชอบไว้เป็นอันดับหนึ่ง ร่วมกับการพึ่งตนเองและความขยันหมั่นเพียร ไพฑูรย์ สีนลารัตน์.(2534:33-34) ได้ศึกษาพบว่าความรับผิดชอบเป็นค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมมีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดทั้งนี้ เนื่องมาจากเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบ หากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ใดๆก็ย่อมสามารถทำงานได้สำเร็จ เป็นที่เชื่อถือและนำมาซึ่งความสำเร็จของชีวิตการทำงานในที่สุด ความรับผิดชอบยังเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะด้านอุปนิสัย และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการดำรงชีวิตในสังคม ถ้าทุกคนในสังคมมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างเดียวก็น่าจะทำให้เกิดสันติ และความเจริญในสังคม.(วาริ ศิริเจริญ. 2536:3)

การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากเพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะเป็นกำลังสำคัญในอาชีพระดับสูง สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่จัดการศึกษามุ่งพัฒนาความเจริญของทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นการสร้างกำลังคนเพื่อพัฒนาประเทศตลอดจนพัฒนาบุคคลให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวมและประเทศชาติ (สุภาวดี บุญญวงษ์.2539:1) ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศคุณลักษณะของบัณฑิตไว้ดังนี้คือ

1. เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างมีระบบ
2. เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ

3. เป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้แก่ มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอที่จะใช้งานได้ มีความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชนิด และมีความสามารถทางภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา

4. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและการดำรงชีวิตด้วยความเหมาะสม

จากที่กล่าวมาทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ ด้านความรับผิดชอบเป็นอย่างมากโดยกำหนดไว้เป็นคุณลักษณะข้อหนึ่งของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนั้นการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้ สามารถศึกษา ค้นคว้า และทำวิจัยได้ แล้วจะต้องให้บัณฑิตมีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนั้นในส่วนของนักศึกษาแต่ละคนก็ยังคงจะต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งทางด้านการเรียน สังคม กิจกรรม และภารกิจทางบ้าน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา. 2530:107) ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมนั้นจำเป็นที่จะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการได้รับประสบการณ์ต่างๆที่เหมาะสมนอกจากชั้นเรียน (จิรวัดน์ วีรังกร. 2539:2) นิสิตนักศึกษาไทยในปัจจุบันยังมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมเช่นมุ่งที่จะแข่งขัน และเอาชนะกันในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ขาดความสำนึกในหน้าที่ที่พึงมีต่อสังคม สนใจเรื่องส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ขาดจุดยืนของความเป็นไทย และขาดระเบียบวินัย (มาณี ไชยธีรานุกูลศิริ นักรบ ระวังการณ์ และลินดา วงศานุพัทธ์. 2535 : 18-19)

ความรับผิดชอบจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนานักศึกษาโดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัยสยาม ความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยสยามยังขาดความรับผิดชอบอีกมากจะเห็นได้จาก การทำวิจัยในชั้นเรียนได้พบว่านักศึกษาได้เข้าชั้นเรียนสายมีประมาณร้อยละ 30 ของชั้นเรียนแสดงให้เห็นว่า ยังมีนักศึกษาอีกมากที่ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ขาดความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนเช่น นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มีนักศึกษาต้องออกตามระเบียบของมหาวิทยาลัย (เกรดเฉลี่ย 2 ภาคการศึกษาต่ำกว่า 1.50) มีจำนวน 128 คนและในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 มีนักศึกษาต้องออกตามระเบียบมหาวิทยาลัย 76 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสยาม 2548) ขาดความรับผิดชอบต่อสถาบันมหาวิทยาลัยสยามเช่น มีนักศึกษาที่แต่งกายผิดระเบียบขณะที่จะเข้าสอบปลายภาคจำนวน 975 คนคิดเป็น 18.77%ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ (ฝ่ายสำนักกิจการนักศึกษา 2547) และขาดความรับผิดชอบต่อสังคม จากการได้สังเกตในวันพฤหัสบดี มีนักศึกษามาร่วมตักบาตรจำนวนน้อยมาก และจากการสัมภาษณ์นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพอสรุปได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเท่าที่ควร นอกจากจะมีการบังคับให้

เข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น นักศึกษาจึงให้ความร่วมมือและจะเข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่ตนเองสนใจหรือเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ตนเรียนเท่านั้น

จากสภาพปัญหาต่างๆดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา พฤติกรรมความรับผิดชอบของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสยามของคณะบริหารธุรกิจ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา ได้พิจารณานำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาและจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมหรือปลูกจิตสำนึกในด้านความรับผิดชอบต่อให้นักศึกษา เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามคณะบริหารธุรกิจ โดยศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรฝ่ายต่างๆของมหาวิทยาลัยสยาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในงานกิจการนักศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา ได้พิจารณานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริม และปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อให้นักศึกษา เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ ตามลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ นอกจากนี้ ผลของการวิจัยนี้ยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับคณาจารย์ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้สามารถส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยสยามต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

การวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบมีหลายวิธี แต่ในการวิจัยนี้มุ่งวัดพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 , ชั้นปีที่

2 , ชั้นปีที่ 3 และต่อเนื่องปีที่ 1 , ชั้นปีที่ 4 และต่อเนื่องปีที่ 2 รวมถึงชั้นปีที่สูงกว่าที่กำลังเรียนอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ด้วยวิธีการให้นักศึกษารายงานตนเอง (Self Report)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 และหลักสูตรต่อเนื่องชั้นปีที่ 1-2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของมหาวิทยาลัยสยาม รวมทั้งสิ้นจำนวน 365 คน (โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Yamane ที่ 95%)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระประกอบด้วย

- เพศได้แก่ เพศชาย

เพศหญิง

- ชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3 และต่อเนื่องปีที่ 1

ชั้นปีที่ 4 และต่อเนื่องปีที่ 2 หรือสูงกว่า

- สาขาวิชาที่ศึกษา จำแนกตามลักษณะกลุ่มวิชาสาขาของคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยสยามมี

7 สาขา คือ

สาขาการบัญชี

สาขาการเงินและการธนาคาร

สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ

สาขาการตลาด

สาขาการจัดการทั่วไป

สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

สาขาการจัดการอุตสาหกรรม

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

-ระดับต่ำ หมายถึงคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

-ระดับปานกลาง หมายถึงคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.75

-ระดับสูง หมายถึงคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.75ขึ้นไป

-ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหมายถึง รายได้ของครอบครัวต่อเดือนแบ่งออกเป็น 3 ระดับ

คือ

- ระดับต่ำ หมายถึงรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท
- ระดับปานกลาง หมายถึงรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000-30,000 บาท
- ระดับสูง หมายถึงรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม 4 ด้าน ได้แก่

- ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง
- ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน
- ความรับผิดชอบต่อสถาบัน
- ความรับผิดชอบต่อสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมความรับผิดชอบ หมายถึงการกระทำของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของการมีความสนใจ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำงานด้วยความรู้สึกรักผูกพัน มีความ پاکเพียรและละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยความเต็มใจ เอาใจใส่ รับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรค มีการติดตามผลของงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย (จินตนา ธนวิบูลย์, 2540 : 12)

2. ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง หมายถึง พฤติกรรมการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองให้สมบูรณ์และปลอดภัยจากอันตรายอยู่เสมอ รู้จักประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว รู้จักประมาณในการใช้จ่ายและมีความประหยัด สามารถจัดหาเครื่องอุปโภคและบริโภคสำหรับตนเองได้อย่างเหมาะสม สำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตน หมั่นใฝ่หาความรู้และฝึกฝนตนเองให้มีประสบการณ์ในด้านต่างๆจนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตยอมรับผลการกระทำของตนเอง ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ปัดความรับผิดชอบในการกระทำของตนแก่ผู้อื่น ใคร่ครองใจให้รอบคอบว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้น จะเกิดผลเสียหายขึ้นหรือไม่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ทำให้เกิดผลดี และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง พฤติกรรมความมุ่งมั่นตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่ได้รับมอบหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ หมั่นศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากที่เรียนในห้อง ปรับปรุงตนเองในการศึกษาเล่าเรียน และไม่ทุจริตในการสอบ

4. ความรับผิดชอบต่อสถาบัน หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถาบัน การรักษาผลประโยชน์ เกียรติยศและชื่อเสียงของสถาบัน ประพฤติและปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถาบัน รักษาสาธารณสมบัติของสถาบัน ตลอดจนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สถาบัน โดยมีพฤติกรรมเช่น แต่งกายถูกระเบียบ ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่ทำลายทรัพย์สินของสถาบัน

5. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึงพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคมบำเพ็ญประโยชน์ และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนและสังคมอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้เข้าร่วมสังคมตามความสามารถของตน ช่วยรักษาสาธารณสมบัติของชาติ โดยส่วนรวมช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เอาเปรียบผู้เข้าร่วมชุมชน ประพฤติและปฏิบัติตนตามกฎหมายงดเว้นการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม รวมทั้งช่วยคิดแก้ไขปัญหาต่างๆของสังคม

6. นักศึกษา ในงานวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1- 4 และหลักสูตรต่อเนื่องชั้นปีที่ 1-2 (หรือปี 3-4) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของมหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ

7. ชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง ระดับชั้นปีที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ แบ่งเป็นชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3และต่อเนื่องปีที่ 1 ชั้นปีที่ 4 และต่อเนื่องปีที่2 หรือสูงกว่า

8.สาขาวิชาที่ศึกษา ในงานวิจัยนี้หมายถึง ลักษณะของกลุ่มวิชาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ และแบ่งตามลักษณะกลุ่มวิชาโดยทบวงมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชาคือ

- * สาขาการบัญชี
- * สาขาการเงินและการธนาคาร
- * สาขาการตลาด
- * สาขาการจัดการทั่วไป
- * สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ
- * สาขาการจัดการอุตสาหกรรม
- * สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- ระดับต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00
- ระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.75
- ระดับสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 2.75-4.00

10. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน แบ่งออกเป็น3 ระดับคือ

- ระดับต่ำ หมายถึง รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท
- ระดับปานกลาง หมายถึง รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท
- ระดับสูง หมายถึง รายได้ต่อเดือน มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

11. GPA หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจผู้วิจัย ได้ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีสาระดังนี้ ความหมายของจริยธรรม ประเภทของจริยธรรม ความหมายของความรับผิดชอบ พฤติกรรมความรับผิดชอบของนิสิตนักศึกษา ความสำคัญของความรับผิดชอบต่อ ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยสยาม สถานที่ตั้งของหน่วยงาน ในมหาวิทยาลัย การแบ่งส่วนการบริหารงานและระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยสยาม

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม (Morality) มีความหมายคล้ายกับจริยศาสตร์ (Ethics) ในปรัชญา (Philosophy) โดยเป็นเรื่องของการค้นหาความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของความประพฤติในสังคม ซึ่งถือว่าถูกต้องหรือดีและสิ่งซึ่งถือว่าผิดหรือชั่วไม่ควรประพฤติในสังคม แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานไว้ (พระยาอนุমানราชชน 2516 : 409) ส่วนมาโนช ตันชวณิชย์ (2523 : 41) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นคำสมาสระหว่างจริยากับธรรม จริยาหรือจรยาหมายถึงความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม หมายถึง คุณธรรม ความดีความชอบ ความถูกต้อง เมื่อนำมารวมกันมีความหมายว่า ความประพฤติชอบที่น่าพึงปรารถนาของผู้ที่ได้พบเห็นซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของพระพุทธทาสภิกขุ (2521 : 3)ที่ว่าจริยธรรมหมายถึงธรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติ ส่วนดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520 : 3-5) ได้ให้ความเห็นว่าจริยธรรมหมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ซึ่งมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใด ประเภทหนึ่งในสองประการคือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุนและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่า การกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม ส่วนอีกประการหนึ่งคือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม เป็นการกระทำที่สังคมทำโทษ หรือพยายามกำจัดและผู้ที่ทำพฤติกรรมนั้น ส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร ฉะนั้นผู้มีจริยธรรมสูงคือ ผู้ที่มีลักษณะพฤติกรรมประเภทแรกมาก และประเภทหลังน้อยซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสงป ลักษณะ (2524 : 29) ที่ว่าจริยธรรมประกอบด้วย ค่านิยม (Value) ที่มีคุณลักษณะภายในจิต (Latent Trait) ซึ่งจะคอยชักจูงและกระตุ้นให้บุคคลเกิดความโน้มเอียงที่จะประพฤติหรือกระทำพฤติกรรมภายนอกไปในทางที่ติงามต่างๆ ตามค่านิยมจริยธรรมนั้น และอีกส่วนหนึ่งของจริยธรรม คือ การกระทำพฤติกรรมต่าง ได้สอดคล้องกับมาตรฐาน (Standard) ของความดีความงามทั้งปวงที่สังคมกำหนดและยอมรับ ซึ่ง โกลด์ มีคุณ (2533 : 5)

ได้กล่าวถึงความหมายของจริยธรรมไว้ 2 แนวคือ แนวหนึ่งพิจารณาว่า จริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่อยู่กับตัวบุคคล เป็นลักษณะทางจิตหรือพฤติกรรมอันแสดงออกหรือเป็นเหตุของการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมดี ละเว้นชั่ว ส่วนอีกแนวคือพิจารณาว่าจริยธรรมเป็นระเบียบ หรือกติกาและเงื่อนไขจากภายนอกที่ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมอันพึงปรารถนา โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1965 : 5) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นความรู้ที่รับผิดชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติในสังคมซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้น โดยสังคมจะเป็นตัวตัดสินจากการกระทำนั้นว่าเป็นการกระทำที่ถูกหรือผิด และบราวน์ (Brown, 1968 : 411-414) ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่าจริยธรรมคือกฎเกณฑ์ต่างๆที่บุคคลใช้ในการแยกแยะการกระทำที่ถูกต้อง ออกจากการกระทำผิด

ความหมายจริยธรรมที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า จริยธรรมหมายถึงความประพฤติหรือการกระทำในสิ่งที่ดีงาม และเหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม พร้อมทั้งก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม

ประเภทของจริยธรรม

วินัย ณรงค์ฤทธิ์ (2530 : 13-14) กล่าวตามแนวความคิดของ Kohlberg ซึ่งได้แบ่งจริยธรรมออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าการกระทำสิ่งใดดี ควรกระทำ และการกระทำสิ่งใดไม่ดี ไม่ควรกระทำ พฤติกรรมใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งปริมาณความรู้นี้จะเพิ่มตามอายุ ระดับการศึกษา แต่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถนำไปทำนายพฤติกรรมของบุคคลในด้านต่างๆ ได้
2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกรู้สีกของบุคคลที่เกี่ยวกับลักษณะของความรู้เชิงจริยธรรมต่างๆว่าตนชอบหรือไม่ชอบเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น และมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรม โดยทักษะคิดนั้นรวมทั้งความรู้และทักษะคิด จึงสามารถทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำกว่า ความรู้เชิงจริยธรรมและทักษะคิดเชิงจริยธรรมนั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่กระทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆของบุคคล ดังนั้น บุคคลที่มีพฤติกรรมคล้ายกัน อาจมีเหตุเบื้องหลังของการกระทำต่างกันก็ได้ อาจจะแสดงให้เห็นถึงระดับจริยธรรมที่ต่างกันของบุคคล
4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรืออดเว้นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญ

มากกว่าด้านอื่นๆของจริยธรรม เพราะว่าการกระทำที่ดีหรือเลวของบุคคล ย่อมส่งผลต่อความสงบสุข และวุ่นวายของสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นได้สอดคล้องกับแนวความคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 2-4) ที่แบ่งลักษณะจริยธรรมของมนุษย์ไว้ 4 ประเภทคือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ไว้ในสังคมของตนนั้นพิจารณาว่าการกระทำใดดี การกระทำใดไม่ดี และควรกระทำ หรือควรเว้น ลักษณะพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือลักษณะใดไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมและความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนั้นขึ้นอยู่กับ อายุ ระดับการศึกษา รวมทั้งพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล

2. ทักษคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น เพียงใด ทักษคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสภาพการณ์ปกติหรือสภาพการณ์เดียวกัน อาจมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทักษคติเชิงจริยธรรมของบุคคล มีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคติจะรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นๆเข้าด้วยกัน ทักษคติเชิงจริยธรรมมีคุณสมบัติที่สำคัญที่จะใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลในเวลาหนึ่งยังอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงจะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับต่างกันอาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้เสมอและบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจมีเหตุผลเบื้องหลังของการกระทำ และท้ายสุดมีระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น ตัวอย่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก การเสียสละเพื่อส่วนรวม ฯลฯ ส่วนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเกิดขึ้นในสภาพที่บุคคลถูกขู่ยู่ให้กระทำผิดกฎเกณฑ์ เพื่อประโยชน์ส่วนตนบางประการ เช่น การกล่าวเท็จ การทุจริต การโกงสิ่งของ การลักขโมย เป็นต้น เป็นพฤติกรรมที่จะไม่เกิดขึ้นในผู้มีจริยธรรมสูง พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางที่ดีหรือเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

การแบ่งลักษณะจริยธรรมข้างต้นพบว่า นักวิชาการหลายท่านมีแนวความคิดแตกต่างกัน โดยบางท่านพิจารณาจริยธรรมในด้านคุณธรรม บางท่านก็พิจารณาในด้านการสร้างความเจริญแก่ตนเอง ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมนุษย์และส่งเสริมชาติ บ้านเมือง อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายของการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา โดยมุ่งวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและสังคม

ความหมายของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อ มุ่งมั่นต่อหน้าที่การงาน การศึกษาเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง และ ผู้อยู่ในความดูแลตลอดจนสั่งคมอย่างเต็มความสามารถด้วยความสุกพันธุ์ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ขอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติให้ดีขึ้นด้วย (<http://www.chiangmaiarea1.net/nitesonline/Manual3.doc>-) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสมพงษ์ เกษมสิน (2519 : 51) หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู. 2522 : 129) อาวุธ พรหมมานอก (2534 : 69) และคณิงรัตน์ ลาโพธิ์ (2535 : 38) ที่กล่าวว่าความรับผิดชอบหมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุกพันธุ์ ความพากเพียร ความละเอียดรอบคอบ ไม่หวั่นไหว ตรงต่อเวลา และขอมรับผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งด้านผลดีและผลเสีย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ส่วนฟลิปโป (Flippo. 1966 : 122) ได้ระบุว่าความรับผิดชอบ เป็นความสุกพันธุ์ในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ซึ่งความสำเร็จนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการคือ พันธะสุกพันธุ์ หน้าที่การงานและวัตถุประสงค์ สำหรับแซนฟอร์ด (Sanford. 1970 : 65) ระบุว่าผู้มีความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่การงาน หน้าที่ทางสังคม หน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อตนเอง บิดา มารดา ญาติพี่น้อง บุคคลทั่วไปและต่อประเทศชาติอย่างดีที่สุดเต็มความสามารถ บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะต้องมีลักษณะนิสัยดังนี้ คือ มีความขยันหมั่นเพียร มีความละเอียดรอบคอบ มีความสามารถและความรอบรู้ มีความเอาใจใส่และมีความฝึกฝนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2514 : 77) ท่านพุทธทาสภิกขุ (2520 : 376-377) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือการขอมรับรู้แล้วกระทำการตอบสนองด้วยความสมัครใจต่อสิ่งที่ต้องกระทำในฐานะที่เป็นหน้าที่ของตน ไม่ใช่เพียงแต่คิดหรือรับรู้อยู่ในใจ และพระเมธีธรรมาภรณ์ (2533 : 59-67) อธิบายถึงความรับผิดชอบว่าเกิดจากความสำนึกคือ มีความตระหนักรู้ในหน้าที่และคิดจะทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ด้วยความเต็มใจและยังอธิบายถึงบุคคลที่ความรับผิดชอบมีลักษณะ 3 ประการคือ 1) ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ไม่บกพร่องต่อหน้าที่ 2) ไม่ละทิ้งหน้าที่ 3) ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ นอกจากนั้น วัชร ฐาธรรม (2539 : 38-43) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคนที่มีความรับผิดชอบว่าประกอบไปด้วย การขอมรับตน ได้แก่ การรู้คุณค่า ความ

ชาญฉลาด การรู้จักนำตน 'ได้แก่' มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ชอบมั่งง่าย รู้จักการยอมรับความคิดผู้อื่น ไม่ชอบคัดค้านใจวิจารณ์ผู้อื่นและทำงานเสร็จตามเป้าหมาย ส่วนเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 83-95) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบมีลักษณะดังนี้คือ บุคคลทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด และสุดความสามารถ ไม่ว่าจะต้องเผชิญอุปสรรคมากมายเพียงใด ทำงานเสร็จและทันเวลาที่กำหนด โดยไม่มีการควบคุม กล่าวรับในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของตน เอาจริงเอาจังและขยันขันแข็งไม่ทิ้งงานไปกลางคัน ถึงแม้ว่าจะเป็นงานที่ตนไม่ชอบ ไม่ผลัดวันประกันพรุ่งหรือทิ้งปัญหาไว้ ไม่โทษผู้อื่น หากงานนั้นไม่เสร็จหรือเกิดความเสียหาย และตรงต่อเวลาในการทำงานหรือนัดหมาย ส่วนหม่อมคุณหญิง บริพัตร ณ. อรุชยาและรศ.ดร.สายฤดี วรกิจโกศาทร กล่าวว่าความรับผิดชอบต่อตัวเองคือ การดูแลตัวเองแต่ด้วยเยาว์ เช้าตื่นนอนก็ต้องเตือนตัวเองได้แล้วว่าถึงเวลาสีฟัน ล้างหน้า อาบน้ำแต่งตัว ไม่ว่าจะออกนอกบ้าน ไปโรงเรียนหรือไม่ก็ตาม ไม่มีการต่อรองไม่มีการยกเว้น ให้เด็กเคยชินกับความสะอาด รู้จักอนามัยส่วนตัว ([http://www.elib-online.com/.](http://www.elib-online.com/))

กรมสามัญศึกษา (2536 : 66-92) กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งหมาย ตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่การงานให้บรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ความรับผิดชอบจำแนกได้ 4 ด้านคือ

1. ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงตามเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียน ก็พยายามศึกษาค้นคว้า ซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดฝึกก็ยอมรับว่าทำผิด แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาที่ลงเรียนในทุกภาคการเรียน

2. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศชื่อเสียงของสถานศึกษา ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา ไม่ขีดเขียนผนังห้องเรียน ห้องน้ำ แต่งเครื่องแบบนักเรียนเรียบร้อย ไม่ทะเลาะวิวาทกับนักเรียนโรงเรียนอื่น คอยตักเตือนเพื่อนนักเรียนที่หลงผิด อันทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียง เมื่อโรงเรียนต้องการความร่วมมือหรือความช่วยเหลือ ก็เต็มใจให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนตามความสนใจ และความสามารถของตนเพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน เช่น เป็นนักกีฬา นักแต่งคำขวัญ เรียงความ และอื่นๆ

3. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนตั้งใจช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน และรู้จักแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติตนเพื่อความ สุขและชื่อเสียงของครอบครัว ช่วยแก้ปัญหาการที่สมาชิกในครอบครัวไม่เข้าใจกัน ช่วยครอบครัวประหยัดไฟฟ้า น้ำ อาหาร สิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านและอื่นๆ

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนและสังคมอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ ความสนุกเพลิดเพลินแก่ประชาชนตามความสามารถของตน ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆของสังคม เช่น ความสกปรก การรักษาสาธารณสุขสมบัติ การเสียหาย และการรับบริการจากสถานบริการต่างๆ

วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ (2527 : 5-6) และจินตนา ธนวิบูลย์ชัย (2540 : 12-13) ต่างก็ได้ให้ความเห็นว่าความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับงานมา พร้อมกับจำแนกความรับผิดชอบออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การงานของตนด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรค ไม่ย่อท้อ มีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง พยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น รู้จักวางแผนระบบงานและป้องกันความบกพร่องเสื่อมเสียในวงงานที่ตนรับผิดชอบ

2. ความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ได้ปิดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองให้ผู้อื่น แต่พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ไตร่ตรองให้รอบคอบว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้นจะเกิดผลเสียขึ้นหรือไม่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ทำให้เกิดผลดี และกล้าเผชิญต่อความจริง

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรักษาป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายโรคร้าย ไข้เจ็บ รักษาร่างกายให้แข็งแรง บังคับควบคุมจิตใจไม่ให้ตกเป็นทาสของกิเลส ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม ละเว้นความชั่ว รู้จักประมาณการใช้จ่ายตามสมควรแก่ฐานะ จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่เหมาะสม และหมั่นศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จ

4. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติกิจการของหมู่คณะ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ร่วมมือแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย จดเว้นการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม ดูแลทรัพย์สินสมบัติสาธารณะและสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ส่วนรวม

ดร.วิช กล่าวว่ “Responsibility” (ความรับผิดชอบ) หมายถึง การกระทำสิ่งที่ถูก พิจารณาจากกิจกรรมและการกระทำที่ถูกลงเวลา (กาลเทศะ) ทันเวลา ตรงต่อเวลาซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสุโท เจริญสุข (2528 : 45) ว่าความรับผิดชอบตรงกับภาษาอังกฤษคือ Responsibility ซึ่งมาจากคำ 2 คำ

คือ Response และ Ability ซึ่งหมายถึงความสามารถในการกระทำและการแสดงออกให้เหมาะสมตามหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายในสังคมอันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วินัย ฯลฯ

กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล (2531 : 8) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของความรับผิดชอบของนิสิตสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของนิสิตและอาจารย์ ซึ่งได้ให้นิยามความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือบุคคล ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว มหาวิทยาลัย และสังคม โดยได้แบ่งความรับผิดชอบเป็น 2 ประเภท คือ ความรับผิดชอบต่อส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย และความรับผิดชอบต่อสังคม และบุคคลอื่น ปั้นแสง (2535 : 5-6) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสนใจ พากเพียร พยายาม และละเอียดรอบคอบ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ของตน ขอมรับผลการกระทำของตนด้วยความเต็มใจทั้งในด้านการเป็นผลดีและผลเสีย อีกทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ คือ เอาใจใส่ในการทำงานเพื่อผลของงานนั้นๆ มีความเพียรพยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ กล้าเผชิญต่อความจริง ขอมรับผลการกระทำของตน ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้วยความเต็มใจและทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี ไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตไว้วางใจได้ เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลาและมีวินัยในตนเอง มีความละเอียดรอบคอบดูแลรักษาของส่วนรวมเสมือนของตนเอง และปรับปรุงงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเองและที่มีต่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น จากการสังเคราะห์ความหมายร่วมของคุณลักษณะและพฤติกรรมความรับผิดชอบของเอมอร์กฤษณะรังสรรค์ (2537 : 7) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง การพยายามทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ การปฏิบัติตามระเบียบ การวางแผนการทำงาน การยอมรับผลของการกระทำ ความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับรู้หน้าที่

จากที่กล่าวมาข้างต้นถึงความหมายของความรับผิดชอบพอสรุปได้ดังนี้ ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผนมีความขยันหมั่นเพียรอดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ขอมรับผลการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมความรับผิดชอบของนิสิตนักศึกษา

จากการศึกษาของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 110-112) กล่าวว่านักศึกษามีความรับผิดชอบดังนี้

1. นักศึกษาต้องตระหนักว่า ยังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ต้องการเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นในฐานะที่ท่านได้ มีโอกาสเข้าเรียนในชั้นอุดมศึกษา จึงควรตั้งใจพยายามใช้เวลาให้เต็มที่ในการศึกษาค้นคว้า ได้รับความรู้ ความคิดที่จะนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคมในอนาคตเป็นการตอบแทน
2. มหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นสถานที่ที่สร้างความรู้เพียงอย่างเดียว นิสิตนักศึกษาคควรกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ควรคิดถึงผู้อื่นหรือประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง ดังนั้นควรแบ่งเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่จะช่วยสร้างทัศนคติ ความรับผิดชอบและการตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยสร้างสามัญสำนึกในการทำงานกลุ่มและรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
3. นิสิตนักศึกษาไม่ได้เป็นสิทธิชน ดังนั้นพึงศึกษากฎ ระเบียบ ซึ่งต้องเสียสละสิทธิส่วนบุคคล เพื่อความสงบสุขของส่วนรวม
4. นิสิตนักศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การออกค่ายพัฒนาชนบท การจัดนิสิตแพทย์อาสาหรือการสอนหนังสือในแหล่งสลัม เป็นต้น
5. นิสิตนักศึกษาคควรมีความรับผิดชอบต่องานในบ้าน อันเป็นการสร้างบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เช่น เป็นลูกที่ดี กตัญญูรู้คุณ เอาใจใส่ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว
6. นิสิตนักศึกษาคควรมีหน้าที่รับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย ในระยะเวลาสี่ปีของการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นเวลานานพอสมควรที่นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนเรียนรู้ที่จะเป็นบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพ เป็นบุคคลที่สังคมต้องการ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษาใน 4 ด้านดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง

ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรู้ถึงฐานะบทบาทของตนที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นภาระของสังคม บุคคลควรจะสามารถอยู่ในสภาพที่ช่วยตนเองได้ รู้จักทำอะไรผิด อะไรถูก รู้ชั่วรู้ดี สามารถเลือกตัดสินใจในการดำรงตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้อย่างดี ซึ่งประกอบด้วยความรับผิดชอบต่อด้านการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง หมายถึง การรู้จักระวังรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองให้สมบูรณ์อยู่เสมอ ความรับผิดชอบต่อด้านการจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค หมายถึง การสามารถจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับตนเองได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะในแต่ละวัย ความ

รับผิดชอบในด้านสติปัญญาและความสามารถ หมายถึง ตั้งใจเล่าเรียน หมั่นใฝ่หาความรู้และฝึกฝนตนเองในการเพิ่มพูนประสบการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาสติปัญญาให้ดีขึ้น ความรับผิดชอบในด้านความประพฤติ หมายถึง รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว ฝีกอบรมให้เกิดคุณธรรมในจิตใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี เลือกรับผิดแต่สิ่งที่ดีงาม ละเว้นสิ่งที่ทำให้เสื่อมเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอันได้แก่ ความชั่วและความทุจริต ความรับผิดชอบในด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม รู้จักการคบหาสมาคมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบในด้านเศรษฐกิจส่วนตัว หมายถึง รู้จักประมาณในการใช้จ่าย และมีความประหยัด พยายามช่วยเหลือตนเอง ไม่ทำตนให้เป็นภาระของสังคม ความรับผิดชอบในด้านการทำงาน หมายถึง การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ไม่ละเลยทอดทิ้งไป คอยเอาใจใส่ในการทำงานของตน ความรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งผลดีและผลเสีย

จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยมของกลุ่มนักวิชาการ นักบริหาร กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มสมาคมมูลนิธิและกลุ่มพัฒนากำลังคน (2526 : 24-73) พบว่า กลุ่มพัฒนากำลังคนได้เสนอคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไว้ว่า คือการที่นิสิตนักศึกษารู้จักหน้าที่ของตนและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม ล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ ทันตามกำหนดเวลา มีเป้าหมายแน่ชัดว่าจะดำเนินไปอย่างไร พยายามเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตตามแผนที่วางไว้ด้วยความอุตสาหะวิริยะ เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้ โดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง กลุ่มสมาคมมูลนิธิ สรุปคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไว้ว่า คือการสำนึกในหน้าที่และบทบาทของตนเองโดยการทำงานในหน้าที่ให้สำเร็จด้วยตนเอง ขอมรับข้อบกพร่องและยินดีนำไปแก้ไข แสวงหาแนวทางเพื่อความก้าวหน้าของงานในหน้าที่อยู่เสมอ ส่วนกลุ่มนักบริหารและกลุ่มสื่อมวลชน ได้สรุปคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไว้ว่า คือการรู้จักหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วงอย่างดี โดยทำงานในหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันตามเวลากำหนด ฝึกให้เป็นคนตรงต่อเวลาอยู่เป็นนิจ

พรชัย รอดสมจิตร (2527 : 7-8) ได้สรุปคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อตนเอง ไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ มีความรู้หรือประพฤติปฏิบัติในสิ่งต่างๆดังนี้ ระวังรักษาสุขภาพและสามารถจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคได้อย่างเหมาะสม ปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้ และมีความสามารถควบคุมตนเองได้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเอง ตรงต่อเวลา และมีลักษณะผู้นำ ขอมรับผลการกระทำของตนเองตลอดจนรักษาสีทิมของตนเอง มีความประหยัดและรอบคอบ ส่วนประภัสสร ไชยชนะใหญ่ (2529 : 7) กล่าวถึงคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อตนเองของบุคคลว่า หมายถึง การรักษาป้องกันตนเองให้

ปลอดภัยจากอันตราย โรคภัยไข้เจ็บ รักษาร่างกายให้แข็งแรง บังคับควบคุมจิตใจไม่ให้ตกเป็นทาสของกิเลส ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม ละเว้นความชั่ว รู้จักประมาณการใช้จ่ายตามควรแก่ฐานะ จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่เหมาะสม และหมั่นศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ คุณฎี ทรัพย์ปรุง (2529 : 5-6) ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อน้ำที่การงานว่า หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในด้านต่างๆดังนี้

1. ความเอาใจใส่ในการทำงาน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริงที่จะทำงานในหน้าที่ของตนหรืองานที่ตนได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อย ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง และหาทางป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่องเสื่อมเสียในงานที่ตนรับผิดชอบ

2. ความเพียรพยายาม หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอดทนไม่ย่อท้อต่อการทำงาน เมื่อเกิดมีปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานซึ่งเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องรับผิดชอบนั้น จะต้องพยายามแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นด้วยตนเองอย่างสุดความสามารถ

3. ความละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรู้จักคิดใคร่ครวญในงานที่ทำเพื่อให้ถูกต้องและสมบูรณ์ รู้จักคิดก่อนว่างานนั้นมีผลดี ผลเสียอย่างไรและเมื่อทำงานเสร็จแล้วต้องตรวจสอบความถูกต้องให้เรียบร้อย

4. การตรงต่อเวลา หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำงานให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด รู้จักว่าเวลาไหนควรจะทำอะไร

5. การยอมรับผลการกระทำของตน หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไป ไม่ว่าผลของงานนั้นจะออกมาดีหรือไม่ก็ตาม

6. การปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว ถ้าไม่ดีต้องพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

พัชรา บุญลาโก (2529 : 11) ได้อธิบายว่า คุณลักษณะความรับผิดชอบในการกระทำของตน หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ปิดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองแก่ผู้อื่น พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ใคร่ครองให้รอบคอบว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้นจะเกิดผลเสียขึ้นหรือไม่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ทำให้เกิดผลดีและกล้าเผชิญต่อความจริงซึ่งสอดคล้องกับภัสรา อรุณมศรี (2533 : 4) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะความรับผิดชอบต่อตนเองว่า หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมดังต่อไปนี้คือ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เอาใจใส่ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง ดูแลรักษาเครื่องใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและอยู่ในสภาพดี

จากความหมายของความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเองที่ได้รวบรวมมาดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง หมายถึงพฤติกรรม การเรียนรู้จักระวังรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองให้สมบูรณ์และปลอดภัยจากอันตรายอยู่เสมอ รู้จัก

ประพจน์ปฏิบัติให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว รู้จักประมาณในการใช้จ่ายและมีความประหยัด สามารถจัดหาเครื่องอุปโภคและบริโภคสำหรับตนเองได้อย่างเหมาะสมถูกต้องเหมาะสมในแต่ละวัย สำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตน หมั่นใฝ่หาความรู้และฝึกฝนตนเองให้มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ จนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ไม่ปิดความรับผิดชอบในการกระทำของตนแก่ผู้อื่น ไตร่ตรองให้รอบคอบว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้น จะเกิดผลเสียหายขึ้นหรือไม่ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ทำให้เกิดผลดี และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียน

จินตนา ธนวิบูลย์ชัย (2540 : 87) อ้างอิงมาจากกรมสามัญศึกษาโดยกล่าวว่าความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนของผู้เรียนว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนแต่ละคนศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานตรงต่อเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนที่พยายามศึกษาค้นคว้า ชักถามให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดฝึกคิดก็ยอมรับว่าทำผิดแล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคการศึกษา และจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยมของกลุ่มนักวิชาการ นักบริหาร กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มสมาคมมูลนิธิ และกลุ่มพัฒนากำลังคน (2526 : 92-95) พบว่า กลุ่มนักวิชาการได้เสนอคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนว่า ประกอบด้วย การที่นิสิตนักศึกษาตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายด้วยความขยันหมั่นเพียร ละเอียดยรอบคอบ อดทน ซื่อสัตย์และมีระเบียบวินัย โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ ตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนทันเวลา เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอทุกชั่วโมง ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด มีผลการเรียนดีขึ้นทุกภาคการศึกษา ไม่ทุจริตในการสอบร่วมกิจกรรมการเรียนทุกครั้ง รู้สึกอยากเรียน มีการตรวจทานงานที่ทำเสร็จแล้ว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของรตินันท์ ไมตรี (2537 : 11) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกเมื่ออยู่ในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน เช่น มีความสนใจ เอาใจใส่ มีความอดทน ความละเอียดรอบคอบ ความซื่อตรง การตรงต่อเวลา ความขยันขันแข็ง การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้มอบหมายด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น พยายามทำหน้าที่ต่างๆอย่างเต็มความสามารถ พร้อมทั้งพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น และลักขณา โสภา (2537 : 8) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน และได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบด้านการเรียนว่าหมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนในการเรียน โดยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้านการเรียนและการ

ทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยพยายามทำหน้าที่ต่างๆอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้

1. ความเอาใจใส่ต่อการเรียนและงานที่ทำได้แก่ การตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน และการตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย การไม่นำสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนหรือการทำงานขึ้นมาในขณะที่ครูสอนและมอบหมายงานให้ทำ การนำอุปกรณ์การเรียนมาให้ครบการไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย การทบทวนบทเรียนและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

2. ความเพียรพยายาม ได้แก่ ความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและงานที่ทำ การพยายามติดตามผลงานของตนที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

3. การตรงต่อเวลา ได้แก่ การเข้าห้องเรียนให้ทันเวลา และการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตามเวลาที่กำหนด

4. ความละเอียดรอบคอบ ได้แก่ การรู้จักคิดใคร่ครวญในงานที่จะทำ เพื่อให้ถูกต้องและสมบูรณ์ การตรวจสอบความเรียบร้อยเมื่อทำงานเสร็จก่อนส่งครู

ระพีพร นิมประยูร (2537 : 5) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบในการเรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนแสดงออกในการเรียน โดยพยายามทำหน้าที่ต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ เอาใจใส่การเรียนและงานที่ได้รับมอบหมายมีความพากเพียร ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลายอมรับผลงานและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขงานในหน้าที่ของตนเสมอ

ในงานวิจัยของ สมร แต่งบุญงาม (2530 : 31) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาหญิงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักศึกษาชาย เนื่องจากเพศหญิงเป็นเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้อยู่ในกรอบประเพณี มีแนวโน้มที่จะเชื่อฟังปฏิบัติตามคำสั่งสอน และมีความรับผิดชอบสูง จึงส่งผลให้มีนิสัยและทัศนคติทางการเรียนดีไปด้วย และหัตถินทร์ เชาวน์ปรีชา (2528 : 115) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจแนวบทบาทนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยครู พบว่า นักศึกษาชายมีแนวบทบาทในการใช้สติปัญญาสูงกว่านักศึกษานักหญิงในด้านการเรียนและการทำงานต่างๆ จะไม่ชอบทำตามเพื่อนๆ ส่วนใหญ่จะคิดหาวิธีการที่เป็นของตัวเอง อ่านหนังสือเพื่อประเทืองปัญญาให้รอบรู้มากกว่าที่จะอ่านเพื่อที่จะใช้ประกอบหรือเสริมวิชาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของสุชาติ มัสโอติ (2528 : 91-95) เกี่ยวกับแนวบทบาทของนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาชายมีการรับรู้ตามแนวบทบาทในการใช้สติปัญญาสูงกว่านักศึกษานักหญิงในด้านการเรียน และการทำงานตามรูปแบบหรือแนวคิดของตนเองมากกว่าที่จะทำตามอาจารย์หรือเพื่อน ไม่ชอบทำอะไรซ้ำแบบเดิมชอบสร้างแนวทางใหม่ๆ อยู่เสมอ ชอบการศึกษาหาความรู้จากนอกสถาบัน เพราะจะทำให้ได้รับประสบการณ์และแนวคิดที่

กว้างขวาง และได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ชอบใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าที่จะเข้าฟังบรรยายในชั้นเรียน แต่นักศึกษาหญิงมีการรับรู้ตามแนวบทบาททางด้านวิชาการและนักศึกษายังมีความรับผิดชอบสูงกว่านักศึกษาชาย คือ นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้าฟังบรรยายอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยไม่ขาดเรียน เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในวิชาที่เรียน มักจะชวนชายศึกษาหาความกระจ่างด้วยการเข้าพบอาจารย์เป็นการส่วนตัว หรือเขียนจดหมายถามปัญหาทางวิชาการกับอาจารย์ผู้สอนเสมอ และวรรณ ปุณณโชติ (2528 : 198-199) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนและการสอนที่มีประสิทธิภาพในระดับมหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมในการเรียนสูงกว่านักศึกษาชาย ในพฤติกรรมต่อไปนี้ คือการเขียน การทำกาบ้าน ทำรายงานทันกำหนด ใช้เวลาในการอ่านและค้นคว้าในห้องสมุด การซักถามอาจารย์ ไม่ขาดเรียน จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อมเสมอ เตรียมตัวศึกษาแบบเรียนล่วงหน้าแม้งานที่อาจารย์มอบให้ทำจะไม่น่าสนใจและน่าเบื่อหน่าย ก็ตั้งใจทำงานเสร็จเรียบร้อย แต่นักศึกษาชายมีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่า 2 ประการคือ จะจดเฉพาะหัวข้อและใจความสำคัญเท่านั้น และทำความเข้าใจกับการสะกด นิยาม สูตรต่างๆ อย่างแท้จริงจึงจำได้ดี

จากความหมายและผลงานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนเท่าที่ได้รวบรวมมาพอสรุปได้ดังนี้ ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน หมายถึง พฤติกรรมความมุ่งมั่นตั้งใจศึกษาล่าเรียนของนักศึกษา เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จมีความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่ได้รับมอบหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากที่เรียนในห้อง ปรับปรุงตนเองในการศึกษาล่าเรียนไม่ทุจริตในการสอบ

3. ความรับผิดชอบต่อสถาบัน

ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนร่วมมือช่วยเหลือภารกิจของสถานศึกษาตามโอกาสอันควรปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานศึกษา ช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติภายในสถานศึกษา และรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษา (พิจิตรา พงษ์จินดากร 2525 : 146) และจินตนา ธนวิบูลย์ชัย (2541 : 87) ได้ให้ความหมายความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา การรักษาผลประโยชน์ เกียรติยศชื่อเสียงของสถานศึกษา ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา แต่งเครื่องแบบเรียบร้อย ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่ทำให้สถานศึกษาเสียชื่อเสียงให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในกิจกรรมต่างๆเพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่สถานศึกษา สอดคล้องกับความหมายที่กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 3) ที่กล่าวถึงลักษณะของความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา การรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษา การช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานศึกษา การไม่ทะเลาะวิวาทกับสถานศึกษาอื่น เต็มใจช่วยเหลือ

และให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาและคอยชักชวนเพื่อนที่จะหลงผิด อันทำให้เสียชื่อเสียงต่อสถานศึกษา และจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยมของกลุ่มนักวิชาการ นักบริหาร กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มสมาคมมูลนิธิ และกลุ่มพัฒนากำลังคน (2526 : 11-13) พบว่า กลุ่มนักวิชาการได้เสนอคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาไว้ว่า คือ การที่นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถาบัน รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศ ชื่อเสียงของสถาบัน ตลอดจนสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สถาบัน โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ ไม่ขี้ดขี้น โด่เรียน แต่งกายเครื่องแบบถูกต้อง ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่ทำลายสิ่งของในสถาบัน เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนที่ทางสถาบันจัดขึ้น คอยชักชวนเพื่อนเมื่อเพื่อนหลงผิด สอดส่องดูแลเมื่อเห็นคนส่อพิรุณเข้ามาในสถาบันไม่เข้าร่วมปราศรัยให้กับพรรคการเมืองพรรคหนึ่งพรรคใดเป็นต้น

หัตถินทร์ เชาวน์ปรีชา (2528 : 121) ได้ทำการสำรวจแนวบทบาทนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยครู พบว่า นักศึกษาชายมีบทบาทในการใช้สติปัญญาสูงกว่านักศึกษาหญิงในการทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ นักศึกษาชายจะมีแนวคิดและวิธีการที่แปลกใหม่เสนอต่อกลุ่มเสมอ สนใจกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิด ใช้แนวทางหรือวิธีการใหม่ๆ ของตนในการทำกิจกรรม การแสวงหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมของนักศึกษาชายเป็นไป เพื่อส่งเสริมความคิด ความรอบรู้ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแนวบทบาทสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ในการเป็นคนที่อยู่ตลอดเวลาเพื่อแสวงหาประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการทำกิจกรรมนักศึกษามากกว่าอุทิศเวลาให้กับการเรียนในชั้นเรียน และจากการศึกษาของเอมอร์ กฤษณะรังสรรค์ (2537 : 15) ที่ได้ศึกษาผลการฝึกอบรมตามหลักไตรสิกขาต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ของนักศึกษาวิชาชีพครู สถาบันราชภัฏ พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตามระเบียบของสถาบันเป็นพฤติกรรมความรับผิดชอบในหน้าที่ ของนักศึกษาครูที่เด่นชัดเป็นอันดับหนึ่งในทัศนะของนักศึกษาวิชาชีพครูและอาจารย์ สถาบันราชภัฏ

ความหมายของ ความรับผิดชอบต่อสถาบันที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พอสรุปได้ดังนี้ ความรับผิดชอบต่อสถาบัน หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถาบัน การรักษาผลประโยชน์ เกียรติยศและชื่อเสียงของสถาบัน ประพฤติและปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถาบัน รักษาสาธารณสมบัติของสถาบัน ตลอดจนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สถาบัน โดยมีพฤติกรรม เช่น แต่งกายถูกระเบียบ ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่ทำลายทรัพย์สินของสถาบัน

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม

บุคคลย่อมมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ เป็นความผูกพันในฐานะพลเมืองดีของประเทศชาติหรือในฐานะผู้เรียนที่ดีของสถาบันการศึกษา ถือเป็น

ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม กระทำการเพื่อคนส่วนใหญ่เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามัคคีกัน มีวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน บุคคลผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมมีการแสดงพฤติกรรมดังนี้ คือปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของสังคม ช่วยกันรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของชุมชน ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม ระมัดระวัง สอดส่องและช่วยเหลือ เมื่อเห็นสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชุมชน ช่วยเหลือผู้อื่นที่อยู่ในสังคม ไม่ละเลยในหน้าที่พลเมืองดี เช่นเมื่อเก็บเงินได้ควรรหาทางคืนเจ้าของ เป็นต้น (พิจิตรา พงษ์จินดากร. 2525 : 144-146) ส่วนพรรัตน์ แก่นทอง (2529 : 25-26) ได้แบ่งพฤติกรรมผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนคือ การปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของชุมชน เช่น ปฏิบัติตามกฎหมาย แบบแผน คำสั่ง คำตักเตือน เป็นต้น การที่อยู่ร่วมชุมชนช่วยกันรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม การให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม โดยร่วมมือในการพัฒนาชุมชนที่ตนอยู่ ช่วยแก้ไขและป้องกันสิ่งที่จะเป็นอันตรายแก่ชุมชน โดยสอดส่องและป้องกันภัยพิบัติต่างๆ ที่เกิดแก่ชุมชนให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม ไม่ละเลยหน้าที่พลเมืองดี เช่น เก็บเงินได้ก็พยายามคืนเจ้าของ ฯลฯ และจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยคณะกรรมการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยมของกลุ่มนักวิชาการ นักบริหาร กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มสมาคมมูลนิธิ และกลุ่มพัฒนากำลังคน (2526 : 19-121) พบว่ากลุ่มนักวิชาการได้เสนอคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ว่า คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคมหรือชุมชน บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม รวมถึงการสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามให้แก่ชุมชน โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน รณรงค์ให้สมาชิกในครอบครัวและประชาชนในท้องถิ่นไปใช้สิทธิการเมือง ให้ความรู้ทางการเมืองแก่ชุมชน สอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม แสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์แก่หน่วยราชการและชุมชน รักษาสาธารณสมบัติ ชักจูงผู้หลงผิดให้กลับตัวเป็นคนดีและรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับกลุ่มนักบริหารและกลุ่มสื่อมวลชน ได้เสนอคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ดังนี้คือ การรู้จักฐานะและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสังคม ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยให้ตระหนักและยอมรับประโยชน์จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าขาดประโยชน์ส่วนรวม ไม่ละเลยที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตัว และการกระทำในสิ่งที่จะรักษาหรือยังให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม ส่วนกลุ่มสมาคมมูลนิธิ ได้เสนอคุณลักษณะ ความรับผิดชอบต่อสังคม ไว้ดังนี้ คือการรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อส่วนรวม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม โดยการปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคม และชักจูงบุคคลอื่นให้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความผาสุกของสังคม นอกจากนั้น พรชัย รอดสมจิตร (2527 : 8-9) ได้สรุปลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ มีความรู้หรือประพฤติปฏิบัติตามสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบต่อน้ำที่พลเมือง ได้แก่ ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมโดยรักษาสมบัติส่วนรวม ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม เมื่อเห็นสิ่งที่เป็นอันตรายช่วยแก้ไขตามความสามารถ ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม รู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี มีความซื่อสัตย์

2. รับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ช่วยเหลือภารกิจตามควรแก่โอกาส ไม่นำความเดือดร้อนมาให้ ช่วยรักษาและเชิดชูชื่อเสียงของครอบครัว

3. รับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ ได้แก่ สนใจในบทเรียน เคารพเชื่อฟังครูปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎข้อบังคับของโรงเรียน ช่วยเหลือภารกิจตามควรแก่โอกาส ช่วยเหลืองานโรงเรียนตามความสามารถ ช่วยรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ถนอมเครื่องใช้ในโรงเรียนไม่ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน

4. รับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ช่วยตักเตือนและแนะนำเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด ช่วยเหลือเพื่อนตามความถูกต้องและเหมาะสม ให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด ไม่เอาเปรียบเพื่อน ไม่รังแกซึ่งกันและกัน

วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ (2527 : 6) ได้ให้ความหมายและคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติกิจการของหมู่คณะ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนอย่างเต็มกำลังความสามารถร่วมมือแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย จดเว้นการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติสาธารณะ และสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับไชยรัตน์ ปราณี (2531 : 54) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม ไว้ว่าหมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ ซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบในด้านต่างๆดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมรักษาทรัพย์สินสมบัติของสังคม ช่วยเหลือผู้อื่นและให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ เคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง ช่วยเหลืองานบ้านและรักษาชื่อเสียงของครอบครัว

3. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ได้แก่ ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังครู อาจารย์ ปฏิบัติตามกฎหมายของสถานศึกษา และรักษาทรัพย์สินของสถานศึกษา

4. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ช่วยตักเตือนแนะนำเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสม ให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด ไม่ทะเลาะ เอาเปรียบเพื่อนและเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ภัศรา อรุณมีศรี (2533 : 4-5) ได้อธิบายความรับผิดชอบต่อสังคมว่า หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ 5 ด้าน คือ รับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การกระทำหรือ พฤติกรรมต่อไปนี้ คือ เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ช่วยเหลือกิจการงานตามความสามารถและโอกาส รับผิดชอบต่อ

ชั้นเรียน หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ช่วยเหลือการทำงานของชั้นเรียนและเพื่อนนักเรียน
 รับผิดชอบต่อโรงเรียน หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ช่วยกิจการงานของโรงเรียน และรักษา
 ชื่อเสียงของโรงเรียน รับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึงการกระทำหรือพฤติกรรมที่ให้ความร่วมมือใน
 กิจการงานของชุมชน รับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการ
 ปฏิบัติตามกฎหมาย ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2531 : 122) กล่าวว่า การพัฒนามนุษย์เพื่อ
 สามารถและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมกิจกรรม
 การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาตระหนักในความสำคัญของการอยู่กับกลุ่มการปฏิบัติตน
 ให้สอดคล้องกับวินัย หรือกฎเกณฑ์ของสังคม รู้จักเสียสละและเสียสรีภาพส่วนบุคคลในบางส่วน เพื่อ
 เสรีภาพของสังคม สร้างความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติส่วนรวม สร้างความสำนึกที่
 จะสร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่ และเป็นสังคมที่มีบรรยากาศของความร่วมมือร่วมใจและมีอุดมการณ์
 เนื่องจากนักการศึกษาและสังคมเชื่อว่า ชีวิตนิสิตนักศึกษาจะต้องรับผิดชอบต่อความเจริญทางด้าน
 สังคม ร่างกาย และความเป็นผู้ใหญ่ของคนรุ่นหนุ่มสาว มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมพัฒนาการด้านความ
 รับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเตรียมนิสิตนักศึกษาให้พร้อมสำหรับชีวิตด้านอื่นๆ ทั่วๆ ไป เช่น นิสิตนักศึกษา
 จะต้องเรียนรู้เพื่อที่จะพบสมาคมกับคนอื่นและพัฒนาให้เป็นผู้ประสานที่ดีได้ (Beaman, Florence N.
 1968 : 751-754) อาจารย์ผู้สอนจึงเป็นผู้รับผิดชอบที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน
 มหาวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพ ในการสอนของอาจารย์ควรสอดแทรกให้นิสิตนักศึกษามีความสำนึก
 ในความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 128)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความคิดเห็นของนิสิต
 นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า นิสิตนักศึกษาทุกคณะและทุก
 ชั้นปีมีความคิดเห็น เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับพรพนา
 อรรถนโรจน์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจบทบาทของนิสิตนักศึกษาตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษาใน
 มหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับ พบว่า แนวบทบาทในการพัฒนาสังคม ซึ่งหมายถึง แนวบทบาทที่ชอบ
 กิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชนสูง มีความเสียสละเพื่อสังคมและชุมชน ชอบศึกษาค้นคว้าปัญหาสังคม
 และหาแนวทางแก้ไขปัญหา มุ่งมั่นที่จะเห็นสังคมได้รับการพัฒนาให้ดีกว่าเดิม ไม่มีความแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญในนิสิตนักศึกษาแต่ละชั้นปีและแต่ละสาขาวิชา ส่วนจันทร์จิรา มูลเมือง (2535 : 52) ได้
 ศึกษาเปรียบเทียบระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา พบว่า นิสิตนักศึกษา
 ต่างสาขากันจะมีระดับความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมี
 ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีระดับความรับผิดชอบต่อ
 สังคมไม่แตกต่างกัน และนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีระดับความรับผิดชอบต่อ
 สังคมไม่แตกต่างกัน สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ เซอแบท (จันทร์จิรา มูลเมือง. 2535 : 14 ; อ้างอิง

จาก Chebat, 1986) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม อำนาจการควบคุมและชั้นทางสังคม เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจการควบคุมภายในและภายนอกของรอตเตอร์ (Rotter) และแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของเบอร์โกสวิตซ์ (Berkoswitz) และลูเทอร์แมน (Lutterman) พบว่ามีความสัมพันธ์สูงระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมและอำนาจการควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ โดยคนที่ได้คะแนนอำนาจการควบคุมปานกลางจะมีระดับคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมสูงที่สุด ความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์กับชั้นทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 โดยชั้นทางสังคมมีคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่าและพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับระดับความรับผิดชอบต่อสังคม

จากความหมายและผลงานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมเท่าที่ได้รวบรวมมา พอสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง พฤติกรรมการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์ และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนและสังคมอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้และช่วยเหลือผู้ร่วมสังคมตามความสามารถของตน ช่วยรักษาสาธารณสมบัติของชาติโดยส่วนรวม ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เอาเปรียบผู้ร่วมชุมชน ประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย งดเว้นการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม รวมทั้งช่วยคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคม

ความสำคัญของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่ง ผู้ที่มีความรับผิดชอบจะสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยความสงบสุข เพราะบุคคลแต่ละบุคคลย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องกระทำมากมาย ถ้าทุกคนในสังคมมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเป็นอย่างดีแล้วก็จะย่อมทำให้เกิดความสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ในประเทศที่ความเจริญทางเทคโนโลยีก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเช่นนี้ ยิ่งต้องการบุคลากรที่มีความรับผิดชอบอย่างยิ่ง ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในปัจจุบันความเจริญทางเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และเสมือนหนึ่งว่าการพัฒนาด้านจิตใจหรือจริยธรรมไม่ได้ก้าวหน้าไปในสัดส่วนที่พอเหมาะกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการพัฒนาด้านวัตถุต่างๆ ที่การพัฒนาทางด้านจริยธรรมนั้น มีความจำเป็นไม่น้อยกว่าความเจริญทางวัตถุ จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น การให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านจิตใจนั้น จะพิจารณาได้ว่ายังไม่สามารถพัฒนาได้รวดเร็วดังเช่นการพัฒนาเทคโนโลยี ดังนั้น การพัฒนาจริยธรรมด้านความรับผิดชอบจึงมีความสำคัญมาก (จินตนา ธนวิบูลย์ชัย, 2540 : 81-82) อาจกล่าวได้ว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบจะมีผลต่อไปนี้ คือ คนมีความรับผิดชอบย่อมจะทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลาเป็นที่นับถือ ได้รับการยกย่องสรรเสริญ และเป็นคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น ไม่ทำให้เป็นต้นเหตุของความเสื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม ทำให้เกิดความก้าวหน้าสงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม (อรรถวรรณ นิยะโต, 2536 : 51) ในการช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ ความรับผิดชอบสามารถเสริมสร้างและฝึกฝนให้มีขึ้นได้ในตัวบุคคล โดยต้องฝึกฝนอบรมและพัฒนาตนเองขึ้นเรื่อยๆ (ลักขณา โสภกา, 2537 : 45) ความรับผิดชอบจึงเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดกับทุกคน (กรมการศาสนา, 2525 : 2) นอกจากความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันประหยัด ความเสียสละ ฯลฯ การปลูกฝังให้คนมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองดีที่สำคัญ เป็นปัจจัยอันสำคัญที่จะช่วยให้สังคมเป็นระเบียบและสงบสุข (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2514 : 55-56)

สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญยิ่ง และมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดกับทุกคน โดยเฉพาะเยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยสยาม

สถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้เดิมชื่อว่า “วิทยาลัยเทคนิคสยาม” ซึ่งได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา โดยมีนักศึกษาประมาณ 200 คนเศษ และท่าน ดร. ณรงค์ มงคลวนิช เป็นประธานคณะกรรมการ ซึ่งในระยะแรกจัดการศึกษาเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์เพียงสาขาเดียว ต่อมาในปีการศึกษา 2517 ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสาขาวิชาด้านบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย สาขาวิชา การบัญชี การตลาด และเลขานุการ ต่อมาได้เปิดสอนระดับปริญญาตรีตามหลักสูตรนิติศาสตร์พุทธศักราช 2527 และจัดตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยยกฐานะให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งแรกที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีตามหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ในปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา ต่อมาวันที่ 5 กันยายน 2529 วิทยาลัยเทคนิคสยามได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยใช้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม” ต่อมาทบวงมหาวิทยาลัยโดยรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศเมื่อ 24 เมษายน 2532 แก้เพิ่มเติมชื่อสถาบันเป็น มหาวิทยาลัยสยาม (SIAM UNIVERSITY) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานภาพความเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลายสาขาวิชา

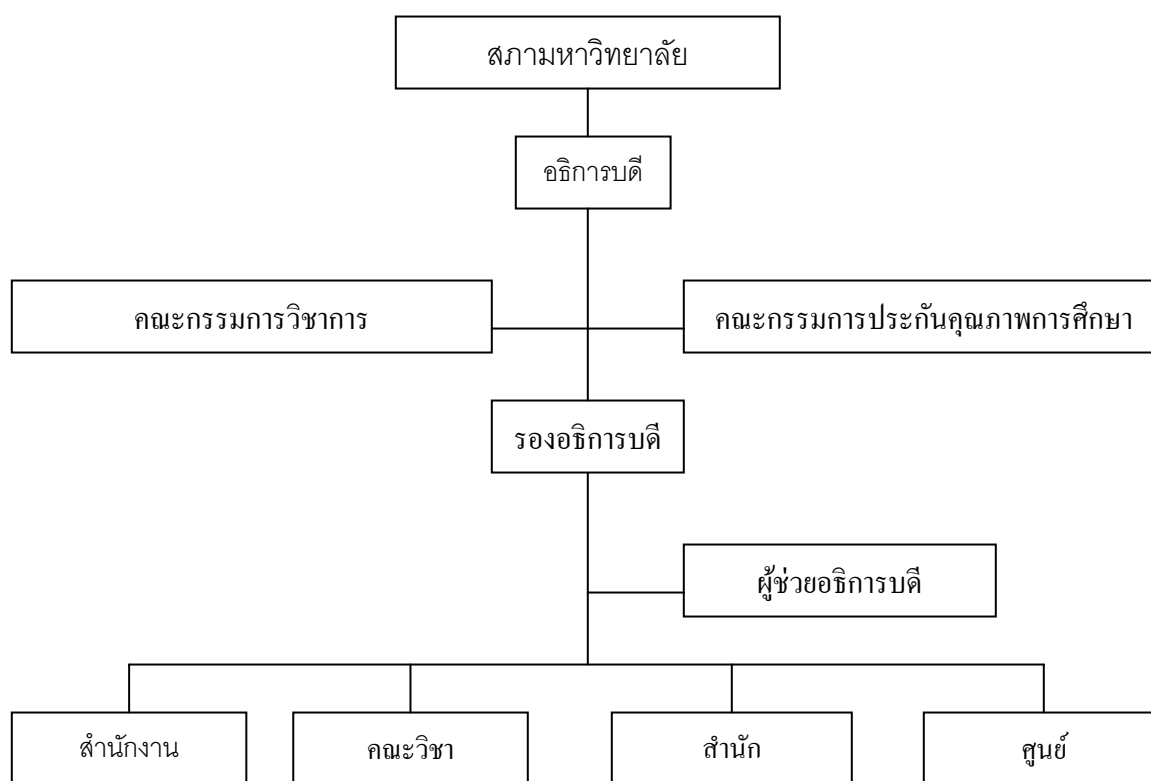
สถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยสยามตั้งอยู่เลขที่ 235 แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160

การแบ่งหน่วยงานของมหาวิทยาลัยสยาม

มหาวิทยาลัยสยามมีการแบ่งหน่วยงานเพื่อให้การบริหารงานต่างๆบรรลุตาม ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยสยามได้แบ่งหน่วยงานออกเป็น 9 คณะวิชา (รวมทั้งโครงการนานาชาติ และบัณฑิตวิทยาลัย) โดยมีสำนักต่างๆ อันเป็นฝ่ายสนับสนุนอีก 10 สำนักและสำนักอธิการบดี ซึ่งแบ่งเป็น 3 หน่วยงานคือ ฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และแผนกธุรการและสารบรรณ รวมทั้งยังมีศูนย์ซึ่งรับผิดชอบในงานเฉพาะด้านอีก 7 ศูนย์ โดยมีแผนภูมิการบริหารงานดังนี้

แผนภูมิการบริหารงาน

- ฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน
- สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- แผนกธุรการและสารบรรณ

- คณะบริหารธุรกิจ
- คณะวิศวกรรมศาสตร์
- คณะศิลปศาสตร์
- คณะนิติศาสตร์
- คณะนิเทศศาสตร์
- คณะวิทยาศาสตร์
- คณะพยาบาลศาสตร์
- โครงการนานาชาติ
- บัณฑิตวิทยาลัย

- สำนักกิจการนักศึกษา
- สำนักทะเบียนและวัดผล
- สำนักหอสมุด
- สำนักวิชาการ
- สำนักวิจัยและพัฒนา
- สำนักประกันคุณภาพการศึกษา
- สำนักวิเทศสัมพันธ์
- สำนักแผนงานและวิจัยสถาบัน
- สำนักรับนักศึกษาและทุน
ช่วยเหลือนักศึกษา
- สำนักประชาสัมพันธ์

- ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- ศูนย์สารสนเทศ
- ศูนย์เทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการบริการ
วิชาการ
- ศูนย์ประสานงานอาจารย์
พิเศษ
- ศูนย์สุขภาพ
- ศูนย์ดูแลนักศึกษา
- ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน

ระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยสยาม

มหาวิทยาลัยสยาม (2548 : 19-20) แบ่งการจัดการศึกษาดังนี้

- ระบบการศึกษา หลักสูตรการศึกษา การวัดผลการศึกษา และวุฒิที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา

1.1 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบหน่วยกิต

1.2 หลักสูตร แบ่งเป็นประเภทดังนี้

ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี

o วิศวกรรมศาสตร์ (วศ.บ. 4 ปี)

- วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- วิศวกรรมเครื่องกล
- วิศวกรรมไฟฟ้า – อิเล็กทรอนิกส์
- วิศวกรรมยานยนต์

(* สำหรับผู้จบ ปวส. หรือเทียบเท่า สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร 3 ปี)

o อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (อส.บ. 2 ปี)

- วิศวกรรมเครื่องกล
- วิศวกรรมไฟฟ้า – อิเล็กทรอนิกส์
- วิศวกรรมยานยนต์

(* สำหรับผู้จบ ปวส. หรือเทียบเท่า สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี)

o คณะบริหารธุรกิจ

- สาขาวิชาการบัญชี (บช.บ.)
- สาขาการเงินและการธนาคาร (บธ.บ.)
- สาขาการตลาด (บธ.บ.)
- สาขาการจัดการทั่วไป (บธ.บ.)
- สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (บธ.บ.)
- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (บธ.บ.)
- สาขาการจัดการอุตสาหกรรม (บธ.บ.)

(* สำหรับผู้จบ ปวส. หรือเทียบเท่า สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี)

o คณะนิติศาสตร์ (น.บ.)

- สาขาวิชานิติศาสตร์

- คณะศิลปศาสตร์ (ศศ.บ.)
  - สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
  - สาขาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
- นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)
  - สาขาวิชาการโฆษณา
  - สาขาการประชาสัมพันธ์
  - สาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์
- คณะวิทยาศาสตร์ (วท.บ.)
  - สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร
  - สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
- คณะพยาบาลศาสตร์ (พย.บ.)
  - สาขาวิชาการพยาบาล
- International Program (B.B.A.)
  - International Business
  - Hotel and Tourism Management

บัณฑิตวิทยาลัย

- หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
- หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (International Program)
- หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรม
- หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
- หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา
- หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศศาสตร์
- หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ในปีการศึกษา 2549 ได้มีโครงการเปิดหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
2. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ

ระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรเกสัชศาสตร์บัณฑิต
2. หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาสื่อดิจิทัล

1.3 การวัดผลการศึกษา ใช้ระบบหน่วยกิตและใช้ระบบตัวอักษร ในการคิดเต็มเฉลี่ยโดยกำหนดให้ $A = 4$, $B+ = 3.5$, $B = 3$, $C+ = 2.5$, $C = 2$, $D+ = 1.5$, $D = 1$, $F = 0$ โดยจะต้องได้เต็มเฉลี่ยสะสมในแต่ละปีการศึกษาไม่ต่ำกว่า 2.00 จึงถือว่าสอบได้เป็นนักศึกษาสภาพปกติ ถ้าต่ำกว่า 2.00 แต่ไม่เกิน 1.75 ถือว่าเป็นนักศึกษาสภาพที่จะต้องทำเกรดเฉลี่ยสะสมให้ได้ = 2.00 จึงจะจบการศึกษาได้ และถ้าเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 ถือว่าเป็นนักศึกษาสภาพวิथाทัณฑ์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด พอสรุปได้ว่า นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบแตกต่างกันไปตามลักษณะส่วนตัว และภูมิหลังที่แตกต่างกัน การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา จึงมีความสำคัญมาก เพราะเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบย่อมทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับการยกย่องสรรเสริญ และเป็นคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม (อรรถวรณ นิยะโต. 2536 : 51) ทั้งนี้เพราะนักศึกษาเป็นวัยที่นักจิตวิทยาพัฒนาการ เชื่อว่าสมองกำลังได้รับการพัฒนา จึงควรจะต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนากำลังสมองของชาติในระดับนี้ด้วยความตั้งใจ และระมัดระวังอย่างที่สุด (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่นๆ. 2527 : 2) เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และคุณธรรมไปพร้อมๆกัน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจในการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามสารระดังนี้คือการกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจหลักสูตรระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และหลักสูตรต่อเนื่องปีที่ 1 ชั้นปีที่ 4 และหลักสูตรต่อเนื่องปีที่ 2 หรือสูงกว่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ของมหาวิทยาลัยสยาม ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4,233 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และหลักสูตรต่อเนื่องปีที่ 1 ชั้นปีที่ 4 และหลักสูตรต่อเนื่องปีที่ 2 หรือสูงกว่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ของมหาวิทยาลัยสยาม ปีการศึกษา 2549 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Yamane ที่ 95% (<http://classroom.psu.ac.th/users/bpunjapo/520-513/8.htm>) ได้กลุ่มตัวอย่าง 365 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสาขาวิชาที่ศึกษาและชั้นปีที่ศึกษา รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1,2

ตารางที่ 1 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะบริหารธุรกิจโดยจำแนกตามสาขาวิชาและชั้นปีที่ศึกษา

ที่	สาขาวิชา	ชั้นปีที่ศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	คณะบริหารธุรกิจ (รวมทั้งหมด)	ที่ 1	509	44
2	คณะบริหารธุรกิจ (รวมทั้งหมด)	ที่ 2	573	50
3.	สาขาการบัญชี	ที่3	241	21
		ที่4หรือสูงกว่า	350	30
รวม			591	51
4.	สาขาการเงินการธนาคาร	ที่3	60	5
		ที่4หรือสูงกว่า	60	5
รวม			120	10
5.	สาขาการตลาด	ที่3	240	21
		ที่4หรือสูงกว่า	351	30
รวม			591	51
6.	สาขาการจัดการทั่วไป	ที่3	192	16
		ที่4หรือสูงกว่า	263	23
รวม			455	39
7.	สาขาธุรกิจระหว่างประเทศ	ที่3	138	12
		ที่4หรือสูงกว่า	199	18
รวม			337	30
8.	สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	ที่3	475	41
		ที่4หรือสูงกว่า	450	39
รวม			925	80
9.	สาขาการจัดการอุตสาหกรรม	ที่3	44	4
		ที่4	88	7
รวม			132	11
รวมทั้งหมด			4233	365

หมายเหตุ ชั้นปีที่ 1 และ 2 ยังไม่แยกสาขาเรียน โดยมีสาขาที่เปิดสอน 7 สาขาวิชา

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	140	38.4
1.2 หญิง	225	61.6
รวม	365	100.00
2. ชั้นปีที่ศึกษา		
2.1 ชั้นปีที่ 1 มีนักศึกษาทั้งหมด	509 คน	44
2.2 ชั้นปีที่ 2 มีนักศึกษาทั้งหมด	573 คน	50
2.3 ชั้นปีที่ 3 มีนักศึกษาทั้งหมด	1539 คน	133
2.4 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า มีทั้งหมด	1611 คน	138
รวม	4233 คน	365
3. สาขาวิชาที่ศึกษา		
3.1 การบัญชี	592 คน	52
3.2 การเงินและการธนาคาร	120 คน	10
3.3 การตลาด	591 คน	51
3.4 การจัดการทั่วไป	455 คน	36
3.5 ธุรกิจระหว่างประเทศ	337 คน	32
3.6 การจัดการอุตสาหกรรม	132 คน	11
3.7 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	925 คน	80
3.8 คณะบริหารธุรกิจ*	1,082 คน	93
รวม	4,233 คน	365
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
4.1 ต่ำ GPA. 1.00-2.00	40	11.0
4.2 ปานกลาง GPA. 2.01-2.50	117	32.1
4.3 สูง GPA. 2.51-4.00	195	53.4
รวม	352	96.4
Missing System	13	3.60
รวม	365	100.00

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
5.1 ต่ำ	0-15,000	104
5.2 ปานกลาง	15,001-30,000	136
5.3 สูง	มากกว่า 30,001	96
รวม	336	92.1
Missing System	29	7.9
รวม	365	100.00

หมายเหตุ คณะบริหารธุรกิจ* หมายถึง นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีการศึกษาที่ 1 และ 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 ยังไม่ทำการเลือกสาขา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบไลเคิร์ต (Likert) สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมและตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย
2. สร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบจากเอกสารการสร้างแบบวัดคุณธรรมความรับผิดชอบของภาควิชาประเมินผล และวิจัยการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของ อรรถวรณ นิชะโต (2536 : 135-141) อ้อยทิพย์ ทองดี (2537 : 62-67) จุรีรัตน์ นันนัยทวีกุล (2538 : 134-137) และสุทธิพงษ์ บุญผดุง (2541 : 107-110) และพัฒนาปรับปรุงให้ครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการและความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ข้อคำถาม 60 ข้อ (ภาคผนวก)

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม จำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง จำนวน 16 ข้อ ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน จำนวน 17 ข้อ ความรับผิดชอบต่อสถาบัน จำนวน 11 ข้อ และความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 16 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

ข้อคำถามทางบวก

- 5 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวเป็นประจำ
- 4 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวเกือบทุกครั้ง
- 3 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวบ่อย
- 2 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวนาน ๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวเลย

ข้อคำถามทางลบ

- 1 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวเป็นประจำ
- 2 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวเกือบทุกครั้ง
- 3 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวบ่อย
- 4 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวนาน ๆ ครั้ง
- 5 หมายถึง นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยแสดงพฤติกรรมในประเด็นดังกล่าวเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำจดหมายขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่สอนนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ในชั้นปีที่ 1 (วิชาภาษาอังกฤษ 4) ชั้นปีที่ 2 (วิชาการเงินธุรกิจ) ชั้นปีที่ 3 (วิชาภาษีอากร) ชั้นปีที่ 4 (วิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์) ต่อเนื่องปีที่ 1 (วิชาวิเคราะห์เชิงสถิติทางธุรกิจ) ต่อเนื่องปีที่ 2 (วิชาการจัดการองค์การและการจัดการ) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ที่ทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามและทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามภายในเวลาที่กำหนด จำนวนแบบสอบถามที่ส่งให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 592 ฉบับ และได้นำมาคัดเลือกโดยแยกเป็นชั้นปี และ

รายสาขาวิชา และสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยหยิบมาในแต่ละชั้นปีและแต่ละสาขาตามจำนวนร้อยละที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3 ได้จำนวนทั้งหมด 365 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยในข้อ 1 การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

- 1.ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบสูง
- 2.ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบปานกลาง
- 3.ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่ำ

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยในข้อ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ตามตัวแปรเพศ และสาขาวิชาที่ศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่า ที (t-test) สำหรับตัวแปรชั้นที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (Statistical Package for the Social Sciences) โดยคำนวณค่าสถิติ ดังนี้ต่อไป

- 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Ferguson. 1981 : 49)
- 2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981 : 68)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยทดสอบค่าที (Edwards. 1957 : 152) และทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

N	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Mean	=	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
df	=	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
P	=	ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	=	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามคณะ

บริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม วิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยใช้การทดสอบค่าที และทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3-7

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน

พฤติกรรมความรับผิดชอบ	N = 365		การแปลความหมาย
	Mean	S.D.	
ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง	4.16	0.79	สูง
ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	3.68	0.85	สูง
ความรับผิดชอบต่อสถาบัน	3.41	0.99	ปานกลาง
ความรับผิดชอบต่อสังคม	3.86	0.94	สูง
รวม	3.77	0.89	สูง

จากตารางที่ 3 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง อยู่ในระดับสูง (Mean = 4.16, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสถาบันอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองเป็นรายข้อ

พฤติกรรมความรับผิดชอบ	N = 365		การแปลความหมาย
	Mean	S.D.	
ข้าพเจ้าดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองอยู่เสมอ	4.28	.81	สูง
ข้าพเจ้าเลือกรับประทานผักและผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการ	3.79	.81	สูง
ข้าพเจ้าดูแลระวังตนเองเพื่อให้ปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ	4.24	.75	สูง
ข้าพเจ้าควบคุมตนเองไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด	4.66	.88	สูง
ข้าพเจ้าเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.43	.65	สูง
ข้าพเจ้าไม่กระทำการสิ่งที่ไม่เหมาะสมที่อาจทำให้ตนเองเสียชื่อเสียง	4.49	.79	สูง
ข้าพเจ้าไม่กระทำการสิ่งที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ผู้อื่น	4.39	.76	สูง
ข้าพเจ้ารู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น	4.32	.68	สูง
ข้าพเจ้าจะชื่อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น	3.72	.84	สูง
ข้าพเจ้าสามารถใช้จ่ายได้อย่างเพียงพอ	3.77	.87	สูง
ข้าพเจ้าช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	3.99	1.00	สูง
เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	4.12	.72	สูง
ก่อนที่จะทำสิ่งใดข้าพเจ้าได้ไตร่ตรองล่วงหน้าถึงผลดีผลเสียก่อนเสมอ	3.93	.74	สูง
ข้าพเจ้ายอมรับผลการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย	4.20	.81	สูง
ข้าพเจ้าไม่ปิดความผิดที่ตนเองกระทำให้แก่ผู้อื่น	4.19	.95	สูง
ทำผิดพลาดจะปรับปรุงแก้ไข	4.10	.67	สูง
รวม	4.16	0.79	สูง

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยามคณะบริหารธุรกิจ มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 4.16, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน เป็นรายข้อ

ข้อ	พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	N = 365		การแปลความหมาย
		Mean	S.D.	
1	ข้าพเจ้าหมั่นใฝ่หาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ	3.62	0.72	สูง
2	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการเรียนทุกวิชา	3.9	0.74	สูง
3	ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกครั้งและไม่สาย	3.83	0.81	สูง
4	ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายให้นำมา	4.13	0.76	สูง
5	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน	2.99	0.96	ปานกลาง
6	ข้าพเจ้าไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่อาจารย์กำลังสอน	3.63	0.99	สูง
7	ในขณะที่เรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังอาจารย์สอน	4.04	0.74	สูง
8	ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์จนเข้าใจ	3.04	0.98	ปานกลาง
9	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว	3.12	0.89	ปานกลาง
10	ข้าพเจ้าทำตารางและปฏิบัติตามตารางในการดูหนังสือและทำการบ้าน	2.97	1.20	ปานกลาง

ข้อ	พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน	N = 365		การแปล ความหมาย
		Mean	S.D.	
11	ข้าพเจ้าตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จ ก่อนส่งอาจารย์	3.73	0.85	สูง
12	ข้าพเจ้าทำการบ้านทุกวิชาด้วยตนเอง	3.55	0.85	สูง
13	ข้าพเจ้าส่งงานที่อาจารย์ให้ทำตรงเวลา	4.02	0.79	สูง
14	เมื่ออาจารย์ตรวจงานให้แล้ว ข้าพเจ้าจะนำมาดูและแก้ไขสิ่งที่ผิด	3.67	0.90	สูง
15	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ	4.07	0.90	สูง
16	ข้าพเจ้าประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ในการสอบ	4.45	0.82	สูง
17	เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดี ข้าพเจ้าจะเพิ่มเวลาอ่านหนังสือให้มากขึ้น	3.85	0.70	สูง
	รวม	3.68	0.85	สูง

จากตารางที่ 5 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยามคณะบริหารธุรกิจ มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน โดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 3.68, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ยกเว้น ข้อ 5. เตรียมอ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน ข้อ 8. ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ จะถามอาจารย์จนเข้าใจ ข้อ 9. ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว และข้อ 10. ทำตารางและปฏิบัติตามตารางในการดูหนังสือและทำการบ้าน ที่นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบันเป็นรายชื่อ

ข้อ	พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสถาบัน	N =365		การแปล ความหมาย
		Mean	S.D.	
1	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	4.10	0.71	สูง
2	ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนในฐานะนักศึกษาโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	4.13	0.74	สูง
3.	ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	3.91	0.9	สูง
4	ข้าพเจ้าตักเตือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	3.26	1.05	ปานกลาง
5	ข้าพเจ้าจะห้ามปราม เมื่อเห็นเพื่อนๆ ทำลายวัสดุสิ่งของของมหาวิทยาลัย	3.48	1.09	สูง
6	ข้าพเจ้าปิดไฟฟ้าหรือก๊อกน้ำที่มีผู้อื่นเปิดทิ้งไว้	3.87	1.00	ต่ำ
7	ข้าพเจ้าขีดเขียน โต๊ะเรียนหรือฝาผนัง	1.85	1.21	ปานกลาง
8	ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานต่างๆของมหาวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ	2.94	1.03	ปานกลาง
9	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย	3.13	1.07	ปานกลาง
10	ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรมที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่	2.90	1.26	สูง
11	เมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ข้าพเจ้าช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ	3.98	0.87	ปานกลาง
	รวม	3.41	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ มีความรับผิดชอบต่อสถาบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.41, S.D. = 0.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีความรับผิดชอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 7. ข้าพเจ้าขีดเขียน โต๊ะเรียนหรือฝาผนัง อยู่ในระดับต่ำจะต้องทำการปลูกฝังคุณธรรมในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก และข้อ 4. เมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสมจะตักเตือน ข้อ 5. ข้าพเจ้าจะห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนๆ ทำลายวัสดุสิ่งของมหาวิทยาลัย ข้อ 8. ข้าพเจ้าอาสาช่วยงานมหาวิทยาลัยด้วยความเต็มใจ ข้อ 9. ข้าพเจ้าเข้าร่วมงาน

กิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัยและข้อ 10. ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรมที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่ ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยควรปลูกฝังคุณธรรมในเรื่องความรับผิดชอบต่อสถาบันให้มากขึ้นกว่านี้อีก

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นรายข้อ

ข้อ	พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	N = 365		การแปลความหมาย
		Mean	S.D.	
1	ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้ชุมชนเมื่อมีโอกาส	3.22	1.03	ปานกลาง
2	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	3.36	0.98	ปานกลาง
3	ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศล เมื่อมีโอกาส	3.76	0.86	สูง
4	ข้าพเจ้าเสียสละที่นั่งบนรถโดยสารประจำทางให้แก่เด็กคนพิการหรือคนชรา	4.06	0.88	สูง
5	ถ้าพบคนตาบอดจะข้ามถนน ข้าพเจ้าจะเข้าช่วยเหลือทันที	3.76	1.06	สูง
6	ข้าพเจ้ารีบแจ้งตำรวจหรือบุคคลผู้มีหน้าที่ เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อสังคม	3.39	1.17	ปานกลาง
7	ถ้าข้าพเจ้าพบคนถูกรถชน ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ	3.48	1.16	ปานกลาง
8	ถ้าข้าพเจ้าเก็บของมีค่าได้ จะพยายามด้วยวิธีการต่างๆเพื่อนำส่งเจ้าของ	3.81	1.01	สูง
9	ข้าพเจ้าไม่ทำลายสาธารณสมบัติของชาติ	4.2	1.0	สูง
10	ข้าพเจ้าไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	4.15	0.98	สูง
11	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	4.17	0.78	สูง
12	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย	3.94	0.83	สูง
13	ในการข้ามถนนข้าพเจ้ารอให้สัญญาณไฟจราจรให้คนข้ามได้ขึ้นก่อน จึงข้าม	4.23	0.80	สูง
14	ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้อื่นอยู่ร่วมชุมชน	4.22	0.79	สูง
15	ข้าพเจ้าไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม	4.28	0.78	สูง
16	ข้าพเจ้าดูรายการปัญหาสังคมทางโทรทัศน์ เมื่อมีโอกาส	3.87	0.96	สูง
	รวม	3.86	0.94	สูง

จากตารางที่ 7 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจ มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 3.86 , S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
	Equal variances not assumed			-2.339	288.992	.020	-.207	.089	-.381	-.033
B3 ข้าพเจ้าดูแล ระวังตนเองเพื่อให้ ปลอดภัยจาก อันตรายต่างๆ	Equal variances assumed	1.103	.294	-1.322	363	.187	-.467	.353	-1.161	.228
	Equal variances not assumed			-1.666	251.853	.097	-.467	.280	-1.018	.085
B4 ข้าพเจ้าควบคุม ตนเองไม่ให้ตกเป็น ทาสของยาเสพติด	Equal variances assumed	20.722	.000	-2.889	363	.004	-.280	.097	-.471	-.090
	Equal variances not assumed			-2.707	233.055	.007	-.280	.104	-.485	-.076
B5 ข้าพเจ้าเลือกใส่ เสื้อผ้าที่เหมาะสม กับกาลเทศะ	Equal variances assumed	.519	.472	-3.836	363	.000	-.268	.070	-.405	-.131
	Equal variances not assumed			-3.753	269.372	.000	-.268	.071	-.409	-.127
B6 ข้าพเจ้าไม่ กระทำสิ่งที่ไม่ เหมาะสมที่อาจทำ ให้ตนเองเสีย ชื่อเสียง	Equal variances assumed	2.295	.131	.574	362	.566	.174	.303	-.422	.770
	Equal variances not assumed			.454	141.382	.650	.174	.383	-.583	.931
B7 ข้าพเจ้าไม่ กระทำสิ่งที่ทำให้ เกิดผลเสียแก่ผู้อื่น	Equal variances assumed	2.387	.123	-2.656	360	.008	-.217	.082	-.377	-.056

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
	Equal variances not assumed			-2.545	245.621	.012	-.217	.085	-.384	-.049
B8 ข้าพเจ้ารู้จัก หน้าที่ที่มีต่อตนเอง และผู้อื่น	Equal variances assumed	.191	.662	-4.082	362	.000	-.292	.071	-.432	-.151
	Equal variances not assumed			-3.971	262.187	.000	-.292	.073	-.436	-.147
B9 ข้าพเจ้าจะซื้อ ของเฉพาะเท่าที่ จำเป็นเท่านั้น	Equal variances assumed	.107	.744	1.062	362	.289	.098	.092	-.083	.279
	Equal variances not assumed			1.057	285.205	.291	.098	.093	-.084	.280
B10 ข้าพเจ้า สามารถใช้จ่ายได้ อย่างเพียงพอ	Equal variances assumed	1.895	.170	-.788	363	.431	-.074	.094	-.260	.111
	Equal variances not assumed			-.779	277.932	.437	-.074	.095	-.262	.114
B11 ข้าพเจ้าช่วย ผู้ปกครองทำงาน บ้าน	Equal variances assumed	5.267	.022	-4.507	361	.000	-.487	.108	-.699	-.274
	Equal variances not assumed			-4.362	259.967	.000	-.487	.112	-.706	-.267
B12 ข้าพเจ้าได้รับ มอบหมายให้ทำสิ่ง ใดข้าพเจ้าจะเอาใจ ใส่ทำงานนั้นอย่าง เต็มความสามารถ	Equal variances assumed	.766	.382	-3.548	363	.000	-.273	.077	-.424	-.121
	Equal variances not assumed			-3.430	258.890	.001	-.273	.079	-.429	-.116

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
B13 ก่อนที่จะทำสิ่งใดข้าพเจ้าได้ไตร่ตรองล่วงหน้าถึงผลดีผลเสียก่อนเสมอ	Equal variances assumed	4.555	.033	-1.409	363	.160	-.113	.080	-.270	.045
	Equal variances not assumed			-1.394	279.121	.164	-.113	.081	-.272	.047
B14 ข้าพเจ้ายอมรับผลการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย	Equal variances assumed	1.533	.217	-.388	362	.698	-.033	.085	-.199	.134
	Equal variances not assumed			-.389	291.643	.698	-.033	.084	-.199	.133
B15 ข้าพเจ้าไม่ปิดความคิดที่ตนเองกระทำให้แก่ผู้อื่น	Equal variances assumed	.092	.762	-1.778	363	.076	-.182	.102	-.383	.019
	Equal variances not assumed			-1.745	272.052	.082	-.182	.104	-.387	.023
B16 หากทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดพลาดข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตนเอง	Equal variances assumed	.427	.514	-3.581	361	.000	-.260	.073	-.403	-.117
	Equal variances not assumed			-3.536	273.003	.000	-.260	.074	-.405	-.115

การทดสอบความแปรปรวนของประชากร

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ และการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

H_1 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ และการกระทำของตนเองแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.326 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ และการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ และการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ โดยรวมและเป็นรายด้านของนักศึกษาแต่ละชั้นปีแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. (2-tailed) = 0.154 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ และการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

8.2- ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
C1 ข้าพเจ้าหมั่นฝึกหัดความรู้อยู่เสมอ	Equal variances assumed	1.936	.165	-1.880	363	.061	-.148	.079	-.303	.007
	Equal variances not assumed			-1.852	275.417	.065	-.148	.080	-.305	.009
C2 ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการเรียนทุกวิชา	Equal variances assumed	.444	.506	-1.741	363	.083	-.427	.245	-.909	.055
	Equal variances not assumed			-2.161	274.350	.032	-.427	.197	-.815	-.038
C3 ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกครั้งและไม่สาย	Equal variances assumed	1.081	.299	-1.566	360	.118	-.138	.088	-.310	.035
	Equal variances not assumed			-1.553	282.461	.121	-.138	.089	-.312	.037
C4 ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์มาเรียนทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายให้นำมา	Equal variances assumed	.545	.461	-5.126	363	.000	-.412	.080	-.571	-.254

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
	Equal variances not assumed			-4.956	258.876	.000	-.412	.083	-.576	-.249
C5 ข้าพเจ้าเตรียมอ่านบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน	Equal variances assumed	7.040	.008	-3.092	362	.002	-.326	.105	-.533	-.119
	Equal variances not assumed			-2.966	252.207	.003	-.326	.110	-.542	-.109
C6 ข้าพเจ้าไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่อาจารย์กำลังสอน	Equal variances assumed	1.694	.194	-.393	361	.694	-.106	.270	-.637	.425
	Equal variances not assumed			-.315	146.114	.753	-.106	.338	-.773	.561
C7 ในขณะที่เรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังอาจารย์สอน	Equal variances assumed	.036	.850	-3.063	362	.002	-.243	.079	-.398	-.087
	Equal variances not assumed			-3.037	281.798	.003	-.243	.080	-.400	-.085
C8 ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะถามอาจารย์จนเข้าใจ	Equal variances assumed	3.062	.081	-1.472	363	.142	-.156	.106	-.366	.053

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
	Equal variances not assumed			-1.426	261.207	.155	-.156	.110	-.372	.060
C9 ข้าพเจ้า ทบทวนบทเรียน ที่เรียนมาแล้ว	Equal variances assumed	.065	.800	-2.445	360	.015	-.234	.096	-.423	-.046
	Equal variances not assumed			-2.401	273.159	.017	-.234	.098	-.427	-.042
C10 ข้าพเจ้าทำ ตารางเรียนและ ปฏิบัติตามตาราง ในการดูหนังสือ และทำการบ้าน	Equal variances assumed	1.526	.217	-3.187	363	.002	-.439	.138	-.709	-.168
	Equal variances not assumed			-3.194	291.563	.002	-.439	.137	-.709	-.168
C11 ข้าพเจ้า ตรวจความ ถูกต้องของงานที่ ทำเสร็จก่อนส่ง อาจารย์	Equal variances assumed	6.428	.012	-2.574	363	.010	-.238	.093	-.420	-.056
	Equal variances not assumed			-2.492	260.133	.013	-.238	.096	-.426	-.050
C12 ข้าพเจ้าทำ การบ้านทุกวิชา ด้วยตนเอง	Equal variances assumed	.698	.404	-2.948	363	.003	-.272	.092	-.454	-.091

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
	Equal variances not assumed			-2.912	278.165	.004	-.272	.094	-.456	-.088
C13 ข้าพเจ้าสั่งงานที่อาจารย์ให้ทำตรงเวลา	Equal variances assumed	1.788	.182	-3.556	358	.000	-.300	.084	-.466	-.134
	Equal variances not assumed			-3.473	259.234	.001	-.300	.086	-.470	-.130
C14 เมื่ออาจารย์ตรวจงานให้แล้ว ข้าพเจ้าจะนำมาดูและแก้ไขสิ่งที่ผิด	Equal variances assumed	9.100	.003	-4.243	363	.000	-.408	.096	-.597	-.219
	Equal variances not assumed			-4.064	250.870	.000	-.408	.100	-.606	-.210
C15 ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ	Equal variances assumed	3.198	.075	-2.299	360	.022	-.206	.090	-.383	-.030
	Equal variances not assumed			-2.196	244.847	.029	-.206	.094	-.391	-.021
C16 ข้าพเจ้าประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ในการสอบ	Equal variances assumed	.303	.583	-2.045	363	.042	-.153	.075	-.300	-.006
	Equal variances not assumed			-2.033	283.926	.043	-.153	.075	-.301	-.005

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
C17 เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดีข้าพเจ้าจะเพิ่มเวลาอ่านหนังสือให้มากขึ้น	Equal variances assumed	11.576	.001	-4.646	363	.000	-.428	.092	-.609	-.247
	Equal variances not assumed			-4.444	249.840	.000	-.428	.096	-.617	-.238

การทดสอบความแปรปรวนของประชากร

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.285 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน ไม่แตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. (2-tailed) = 0.073 มีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ H_0 นั่นคือ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนแตกต่างกัน

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
D4 ข้าพเจ้า ตกเดือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อน ประพาศดีตัวไม่ เหมาะสม	Equal variances assumed	3.129	.078	-.087	361	.930	-.010	.115	-.235	.215
	Equal variances not assumed			-.090	313.962	.928	-.010	.111	-.229	.209
D5 ข้าพเจ้าจะ ห้ามปรามเมื่อ เห็นเพื่อนๆ ทำลายสิ่งของ ของมหาวิทยาลัย	Equal variances assumed	1.793	.181	-.721	361	.471	-.111	.154	-.414	.192
	Equal variances not assumed			-.800	360.041	.424	-.111	.139	-.384	.162
D6 ข้าพเจ้าปิด ไฟหรือน้ำที่ผู้อื่น เปิดทิ้งไว้	Equal variances assumed	.048	.826	-.202	361	.840	-.022	.109	-.237	.193
	Equal variances not assumed			-.205	299.521	.838	-.022	.108	-.234	.190
D7 ข้าพเจ้าจัด เขียนโต๊ะเรียน หรือฝาผนัง	Equal variances assumed	5.718	.017	2.599	359	.010	.344	.132	.084	.604
	Equal variances not assumed			2.509	255.833	.013	.344	.137	.074	.613
D8 ข้าพเจ้าอาสา ช่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ด้วยความเต็มใจ	Equal variances assumed	.758	.385	.673	361	.501	.077	.114	-.147	.301
	Equal variances not assumed			.684	301.484	.495	.077	.112	-.144	.298

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
D9 ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย	Equal variances assumed	.882	.348	-.136	361	.892	-.016	.117	-.246	.214
	Equal variances not assumed			-.138	297.313	.890	-.016	.116	-.244	.212
D10 ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรมที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่	Equal variances assumed	6.120	.014	1.160	360	.247	.157	.136	-.109	.424
	Equal variances not assumed			1.188	309.121	.236	.157	.133	-.103	.418
D11 เมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นข้าพเจ้าช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ	Equal variances assumed	1.808	.180	-2.772	361	.006	-.258	.093	-.441	-.075
	Equal variances not assumed			-2.718	269.370	.007	-.258	.095	-.444	-.071

การทดสอบความแปรปรวนของประชากร

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

H_1 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.227 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. (2-tailed) = 0.340 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

8.4 - ความรับผิดชอบต่อสังคม

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
E1 ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้กับชุมชนเมื่อมีโอกาส	Equal variances assumed	1.166	.281	.698	360	.486	.079	.113	-.144	.302
	Equal variances not assumed			.717	308.952	.474	.079	.110	-.138	.296
E2 ข้าพเจ้าให้ความสำคัญร่วมมือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	Equal variances assumed	4.530	.034	-.444	361	.658	-.048	.107	-.259	.164
	Equal variances not assumed			-.461	322.341	.645	-.048	.103	-.251	.156
E3 ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศลเมื่อมีโอกาส	Equal variances assumed	2.923	.088	-2.608	360	.009	-.246	.094	-.431	-.060
	Equal variances not assumed			-2.589	280.465	.010	-.246	.095	-.433	-.059
E4 ข้าพเจ้าเสียสละที่นั่งบนรถโดยสารประจำทางให้แก่เด็ก คนพิการ คนชรา	Equal variances assumed	.275	.600	-1.310	360	.191	-.126	.096	-.314	.063
	Equal variances not assumed			-1.297	278.428	.196	-.126	.097	-.316	.065
E5 ถ้าพบคนตาบอดจะข้ามถนนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือทันที	Equal variances assumed	.172	.679	-1.100	360	.272	-.127	.116	-.355	.100

	Equal variances not assumed			-1.102	288.821	.271	-.127	.115	-.354	.100
E6 ข้าพเจ้ารีบแจ้งตำรวจหรือบุคคลที่มีหน้าที่เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อสังคม	Equal variances assumed	1.552	.214	.632	360	.528	.081	.128	-.171	.332
	Equal variances not assumed			.645	306.465	.520	.081	.125	-.166	.327
E7 ข้าพเจ้าพบคนถูกรถชนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ	Equal variances assumed	2.199	.139	1.238	360	.216	.156	.126	-.092	.403
	Equal variances not assumed			1.271	311.308	.205	.156	.122	-.085	.397
E8 ถ้าข้าพเจ้าเก็บของมีค่าได้จะพยายามด้วยวิธีการต่างๆเพื่อนำส่งเจ้าของ	Equal variances assumed	3.710	.055	-4.329	358	.000	-.463	.107	-.673	-.252
	Equal variances not assumed			-4.229	266.566	.000	-.463	.109	-.678	-.247
E9 ข้าพเจ้าไม่ทำลายสาธารณสมบัติของชาติ	Equal variances assumed	8.013	.005	-3.749	360	.000	-.404	.108	-.616	-.192
	Equal variances not assumed			-3.523	233.610	.001	-.404	.115	-.630	-.178
E10 ข้าพเจ้าไม่ทำลายทรัพย์สินของชาติ	Equal variances assumed	6.311	.012	-3.648	360	.000	-.385	.106	-.593	-.178
	Equal variances not assumed			-3.437	235.645	.001	-.385	.112	-.606	-.165
E11 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	Equal variances assumed	.028	.868	-2.593	359	.010	-.219	.085	-.386	-.053
	Equal variances not assumed			-2.533	263.934	.012	-.219	.087	-.390	-.049
E12 ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย	Equal variances assumed	5.069	.025	-1.684	358	.093	-.153	.091	-.332	.026

	Equal variances not assumed			-1.650	269.448	.100	-.153	.093	-.336	.030
E13 ในการข้ามถนนข้าพเจ้ารอให้สัญญาณไฟจราจรให้คนข้ามได้ขึ้นก่อนจึงข้าม	Equal variances assumed	.632	.427	-2.192	360	.029	-.190	.087	-.360	-.020
	Equal variances not assumed			-2.148	268.793	.033	-.190	.088	-.364	-.016
E14 ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้เข้าร่วมชุมชน	Equal variances assumed	.032	.859	-3.601	359	.000	-.306	.085	-.473	-.139
	Equal variances not assumed			-3.425	243.148	.001	-.306	.089	-.481	-.130
E15 ข้าพเจ้าไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม	Equal variances assumed	.379	.538	-2.674	360	.008	-.226	.084	-.392	-.060
	Equal variances not assumed			-2.590	258.788	.010	-.226	.087	-.397	-.054
E16 ข้าพเจ้าดูรายการปัญหาสังคมทางโทรทัศน์เมื่อมีโอกาส	Equal variances assumed	7.332	.007	-3.499	360	.001	-.359	.103	-.561	-.157
	Equal variances not assumed			-3.428	268.662	.001	-.359	.105	-.566	-.153

การทดสอบความแปรปรวนของประชากร

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

H_1 : ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.302 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ความแปรปรวนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสถาบันแตกต่างกัน

2. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. (2-tailed) = 0.155 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบ นักศึกษาที่ศึกษาในแต่ละชั้นปี มีความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน

9.1 - ความรับผิดชอบของตนเองและการกระทำของตนเอง

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B1 ข้าพเจ้าดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองอยู่เสมอ	Between Groups	1.507	3	.502	.733	.533
	Within Groups	247.244	361	.685		
	Total	248.751	364			
B2 ข้าพเจ้าเลือกรับประทานผักและผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการ	Between Groups	10.228	3	3.409	5.181	.002
	Within Groups	237.569	361	.658		
	Total	247.797	364			
B3 ข้าพเจ้าดูแลระวังตนเองเพื่อไม่ให้ปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ	Between Groups	22.962	3	7.654	.712	.545
	Within Groups	3878.107	361	10.743		
	Total	3901.068	364			
B4 ข้าพเจ้าควบคุมตนเองไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด	Between Groups	2.425	3	.808	.980	.402
	Within Groups	297.877	361	.825		
	Total	300.301	364			
B5 ข้าพเจ้าเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	Between Groups	.408	3	.136	.311	.818
	Within Groups	157.904	361	.437		
	Total	158.312	364			
B6 ข้าพเจ้าไม่กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมที่อาจทำให้ตนเองเสียชื่อเสียง	Between Groups	49.649	3	16.550	2.128	.096
	Within Groups	2799.634	360	7.777		
	Total	2849.283	363			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B7 ข้าพเจ้าไม่กระทำการที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ผู้อื่น	Between Groups	3.277	3	1.092	1.924	.125
	Within Groups	203.234	358	.568		
	Total	206.511	361			
B8 ข้าพเจ้ารู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น	Between Groups	.945	3	.315	.691	.558
	Within Groups	164.165	360	.456		
	Total	165.110	363			
B9 ข้าพเจ้าจะซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น	Between Groups	3.502	3	1.167	1.609	.187
	Within Groups	261.179	360	.725		
	Total	264.681	363			
B10 ข้าพเจ้าสามารถใช้จ่ายได้อย่างเพียงพอ	Between Groups	9.801	3	3.267	4.413	.005
	Within Groups	267.224	361	.740		
	Total	277.025	364			
B11 ข้าพเจ้าช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	Between Groups	.434	3	.145	.137	.938
	Within Groups	379.940	359	1.058		
	Total	380.375	362			
B12 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใดข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	Between Groups	4.014	3	1.338	2.594	.052
	Within Groups	186.189	361	.516		
	Total	190.203	364			
B13 ก่อนที่จะทำสิ่งใดข้าพเจ้าได้ตรวจสอบล่วงหน้าถึงผลดีผลเสียก่อนเสมอ	Between Groups	6.572	3	2.191	4.074	.007
	Within Groups	194.102	361	.538		
	Total	200.674	364			
B14 ข้าพเจ้ายอมรับผลการกระทำของคนทั้งผลดีและผลเสีย	Between Groups	.616	3	.205	.334	.801
	Within Groups	221.515	360	.615		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	222.132	363			
B15 ข้าพเจ้าไม่ปิดความคิดที่ตนเองกระทำให้แก่ผู้อื่น	Between Groups	.879	3	.293	.323	.809
	Within Groups	327.521	361	.907		
	Total	328.400	364			
B16 หากทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดพลาดข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตนเอง	Between Groups	.882	3	.294	.633	.594
	Within Groups	166.743	359	.464		
	Total	167.625	362			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งชั้นปีที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองต่างไปจากชั้นปีอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.404 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

9.2 - ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C1 ข้าพเจ้าหมั่นฝึกหาคความ รู้อยู่เสมอ	Between Groups	3.626	3	1.209	2.285	.079
	Within Groups	190.906	361	.529		
	Total	194.532	364			
C2 ข้าพเจ้าตั้งใจใ้ต่อการ เรียนทุกวิชา	Between Groups	32.970	3	10.990	2.140	.095
	Within Groups	1854.027	361	5.136		
	Total	1886.997	364			
C3 ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกครั้ง และไม่สาย	Between Groups	5.518	3	1.839	2.824	.039
	Within Groups	233.203	358	.651		
	Total	238.721	361			
C4 ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์มา เรียนทุกครั้งที่ได้รับ มอบหมายให้นำมา	Between Groups	2.773	3	.924	1.563	.198
	Within Groups	213.430	361	.591		
	Total	216.203	364			
C5 ข้าพเจ้าเตรียมอ่าน บทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้น เรียน	Between Groups	10.387	3	3.462	3.639	.013
	Within Groups	342.544	360	.952		
	Total	352.931	363			
C6 ข้าพเจ้าไม่นำงานอื่น ขึ้นมาทำในขณะที่ที่อาจารย์ กำลังสอน	Between Groups	40.498	3	13.499	2.203	.087
	Within Groups	2200.114	359	6.128		
	Total	2240.612	362			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C7 ในขณะที่เรียนข้าพเจ้า ตั้งใจฟังอาจารย์สอน	Between Groups	1.947	3	.649	1.181	.317
	Within Groups	197.779	360	.549		
	Total	199.725	363			
C8 ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์จน เข้าใจ	Between Groups	2.858	3	.953	.979	.403
	Within Groups	351.350	361	.973		
	Total	354.208	364			
C9 ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่ เรียนมาแล้ว	Between Groups	2.315	3	.772	.970	.407
	Within Groups	284.812	358	.796		
	Total	287.127	361			
C10 ข้าพเจ้าทำตามตารางเรียน และปฏิบัติตามตารางในการดู หนังสือและทำการบ้าน	Between Groups	2.100	3	.700	.418	.740
	Within Groups	604.766	361	1.675		
	Total	606.866	364			
C11 ข้าพเจ้าตรวจความ ถูกต้องของงานที่ทำเสร็จ ก่อนส่งอาจารย์	Between Groups	1.190	3	.397	.530	.662
	Within Groups	270.306	361	.749		
	Total	271.496	364			
C12 ข้าพเจ้าทำการบ้านทุก วิชาด้วยตนเอง	Between Groups	2.304	3	.768	1.027	.381
	Within Groups	269.904	361	.748		
	Total	272.208	364			
C13 ข้าพเจ้าส่งงานที่อาจารย์ ให้ทำตรงเวลา	Between Groups	1.170	3	.390	.629	.597
	Within Groups	220.730	356	.620		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	221.900	359			
C14 เมื่ออาจารย์ตรวจงานให้แล้วข้าพเจ้าจะนำมาดูและแก้ไขสิ่งที่ผิด	Between Groups	.793	3	.264	.317	.813
	Within Groups	301.409	361	.835		
	Total	302.203	364			
C15 ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ	Between Groups	1.414	3	.471	.679	.565
	Within Groups	248.420	358	.694		
	Total	249.834	361			
C16 ข้าพเจ้าประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ในการสอบ	Between Groups	1.354	3	.451	.930	.426
	Within Groups	175.238	361	.485		
	Total	176.592	364			
C17 เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดีข้าพเจ้าจะเพิ่มเวลาอ่านหนังสือให้มากขึ้น	Between Groups	1.236	3	.412	.534	.659
	Within Groups	278.638	361	.772		
	Total	279.874	364			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งชั้นปีที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนต่างไปจากชั้นปีอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.381 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

9.3 - ความรับผิดชอบต่อสถาบัน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D1 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	Between Groups	5.070	3	1.690	.598	.617
	Within Groups	1012.258	358	2.828		
	Total	1017.329	361			
D2 ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนในฐานะนักศึกษาโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	Between Groups	36.818	3	12.273	2.401	.068
	Within Groups	1830.223	358	5.112		
	Total	1867.041	361			
D3 ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	Between Groups	2.386	3	.795	.992	.397
	Within Groups	287.128	358	.802		
	Total	289.514	361			
D4 ข้าพเจ้ารักเพื่อนเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	Between Groups	3.023	3	1.008	.902	.440
	Within Groups	401.115	359	1.117		
	Total	404.138	362			
D5 ข้าพเจ้าจะห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนๆทำสิ่งของของมหาวิทยาลัย	Between Groups	5.950	3	1.983	.983	.401
	Within Groups	724.496	359	2.018		
	Total	730.446	362			
D6 ข้าพเจ้าปิดไฟหรือน้ำที่ผู้อื่นเปิดทิ้งไว้	Between Groups	14.375	3	4.792	4.869	.002
	Within Groups	353.278	359	.984		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	367.653	362			
D7 ข้าพเจ้าจัดเขียน โฉะเรียน หรือฝาผนัง	Between Groups	6.558	3	2.186	1.453	.227
	Within Groups	537.059	357	1.504		
	Total	543.618	360			
D8 ข้าพเจ้าอาสาช่วยงาน ต่างๆของมหาวิทยาลัยด้วย ความเต็มใจ	Between Groups	8.951	3	2.984	2.733	.044
	Within Groups	391.947	359	1.092		
	Total	400.898	362			
D9 ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆของมหาวิทยาลัย	Between Groups	19.341	3	6.447	5.746	.001
	Within Groups	402.830	359	1.122		
	Total	422.171	362			
D10 ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรม ที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่	Between Groups	29.550	3	9.850	6.565	.000
	Within Groups	537.165	358	1.500		
	Total	566.714	361			
D11 เมื่อต้องทำงานร่วมกับ ผู้อื่นข้าพเจ้าช่วยเหลืออย่าง เต็มความสามารถ	Between Groups	3.083	3	1.028	1.373	.251
	Within Groups	268.741	359	.749		
	Total	271.824	362			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งชั้นปีที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสถาบันต่างไปจากชั้นปีอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.223 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

9.4 - ความรับผิดชอบต่อสังคม

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E1 ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้กับชุมชนเมื่อมีโอกาส	Between Groups	5.159	3	1.720	1.591	.191
	Within Groups	386.963	358	1.081		
	Total	392.122	361			
E2 ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	Between Groups	10.463	3	3.488	3.629	.013
	Within Groups	344.980	359	.961		
	Total	355.444	362			
E3 ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศลเมื่อมีโอกาส	Between Groups	.269	3	.090	.116	.951
	Within Groups	277.356	358	.775		
	Total	277.624	361			
E4 ข้าพเจ้าเสียสละที่นั่งบนรถโดยสารประจำทางให้แก่เด็ก คนพิการ คนชรา	Between Groups	2.284	3	.761	.969	.407
	Within Groups	281.254	358	.786		
	Total	283.539	361			
E5 ถ้าพบคนตาบอดจะข้ามถนนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือทันที	Between Groups	.737	3	.246	.214	.887
	Within Groups	410.305	358	1.146		
	Total	411.041	361			
E6 ข้าพเจ้ารีบแจ้งตำรวจหรือบุคคลที่มีหน้าที่เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อสังคม	Between Groups	13.366	3	4.455	3.261	.022
	Within Groups	489.145	358	1.366		
	Total	502.511	361			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E7 ข้าพเจ้าพบคนถูกรถชน ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ	Between Groups	5.801	3	1.934	1.440	.231
	Within Groups	480.688	358	1.343		
	Total	486.489	361			
E8 ถ้าข้าพเจ้าเก็บของมีค่าได้ จะพยายามด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำส่งเจ้าของ	Between Groups	7.014	3	2.338	2.323	.075
	Within Groups	358.250	356	1.006		
	Total	365.264	359			
E9 ข้าพเจ้าไม่ทำลายสาธารณ สมบัติของชาติ	Between Groups	3.175	3	1.058	1.034	.377
	Within Groups	366.286	358	1.023		
	Total	369.461	361			
E10 ข้าพเจ้าไม่ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ	Between Groups	3.255	3	1.085	1.105	.347
	Within Groups	351.389	358	.982		
	Total	354.644	361			
E11 ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างเคร่งครัด	Between Groups	1.259	3	.420	.679	.566
	Within Groups	220.769	357	.618		
	Total	222.028	360			
E12 ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย	Between Groups	1.889	3	.630	.890	.446
	Within Groups	251.886	356	.708		
	Total	253.775	359			
E13 ในการข้ามถนนข้าพเจ้า รอให้สัญญาณไฟจราจรให้คน ข้ามได้ขึ้นก่อนจึงข้าม	Between Groups	1.018	3	.339	.524	.666
	Within Groups	232.023	358	.648		
	Total	233.041	361			
E14 ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้ อยู่ร่วมชุมชน	Between Groups	1.937	3	.646	1.021	.383
	Within Groups	225.774	357	.632		
	Total	227.712	360			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E15 ข้าพเจ้าไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสียหยาแก่ส่วนรวม	Between Groups	4.506	3	1.502	2.463	.062
	Within Groups	218.315	358	.610		
	Total	222.820	361			
E16 ข้าพเจ้าดูรายการปัญหาสังคมทางโทรทัศน์เมื่อมีโอกาศ	Between Groups	2.549	3	.850	.917	.433
	Within Groups	331.605	358	.926		
	Total	334.155	361			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบสังคมไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งชั้นปีที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสังคมต่างไปจากชั้นปีอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.379 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบเป็นรายด้าน
แตกต่างกัน

10.1- ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B1 ข้าพเจ้าดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองอยู่เสมอ	Between Groups	8.284	7	1.183	1.757	.095
	Within Groups	240.467	357	.674		
	Total	248.751	364			
B2 ข้าพเจ้าเลือกรับประทานผักและผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการ	Between Groups	7.712	7	1.102	1.638	.123
	Within Groups	240.085	357	.673		
	Total	247.797	364			
B3 ข้าพเจ้าดูแลระวังตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงจากอันตรายต่างๆ	Between Groups	80.211	7	11.459	1.071	.382
	Within Groups	3820.858	357	10.703		
	Total	3901.068	364			
B4 ข้าพเจ้าควบคุมตนเองไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด	Between Groups	7.177	7	1.025	1.249	.275
	Within Groups	293.124	357	.821		
	Total	300.301	364			
B5 ข้าพเจ้าเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	Between Groups	8.210	7	1.173	2.790	.008
	Within Groups	150.102	357	.420		
	Total	158.312	364			
B6 ข้าพเจ้าไม่กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมที่อาจทำให้ตนเองเสียชื่อเสียง	Between Groups	25.719	7	3.674	.463	.861
	Within Groups	2823.564	356	7.931		
	Total	2849.283	363			

B7 ข้าพเจ้าไม่กระทำการที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ผู้อื่น	Between Groups	6.253	7	.893	1.579	.140
	Within Groups	200.258	354	.566		
	Total	206.511	361			
B8 ข้าพเจ้ารู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น	Between Groups	3.734	7	.533	1.177	.315
	Within Groups	161.376	356	.453		
	Total	165.110	363			
B9 ข้าพเจ้าจะซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น	Between Groups	7.796	7	1.114	1.543	.151
	Within Groups	256.885	356	.722		
	Total	264.681	363			
B10 ข้าพเจ้าสามารถใช้จ่ายได้อย่างเพียงพอ	Between Groups	5.583	7	.798	1.049	.396
	Within Groups	271.441	357	.760		
	Total	277.025	364			
B11 ข้าพเจ้าช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	Between Groups	13.903	7	1.986	1.924	.065
	Within Groups	366.472	355	1.032		
	Total	380.375	362			
B12 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำอะไร ข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	Between Groups	5.776	7	.825	1.597	.135
	Within Groups	184.427	357	.517		
	Total	190.203	364			
B13 ก่อนที่จะทำอะไร ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบล่วงหน้าถึงผลดีผลเสียก่อนเสมอ	Between Groups	5.656	7	.808	1.479	.173
	Within Groups	195.018	357	.546		
	Total	200.674	364			
B14 ข้าพเจ้ายอมรับผลการกระทำของคนทั้งผลดีและผลเสีย	Between Groups	5.956	7	.851	1.401	.204
	Within Groups	216.176	356	.607		
	Total	222.132	363			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B15 ข้าพเจ้าไม่บิดความคิดที่ตนเองกระทำให้แก่ผู้อื่น	Between Groups	8.619	7	1.231	1.375	.215
	Within Groups	319.781	357	.896		
	Total	328.400	364			
B16 หากทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดพลาดข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตนเอง	Between Groups	1.685	7	.241	.515	.823
	Within Groups	165.940	355	.467		
	Total	167.625	362			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษาอย่างน้อยหนึ่งคณะวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองต่างไปจากคณะวิชาอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.273 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

10.2 - ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C1 ข้าพเจ้าหมั่นฝึกหาคความ รู้อยู่เสมอ	Between Groups	2.954	7	.422	.786	.599
	Within Groups	191.577	357	.537		
	Total	194.532	364			
C2 ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการ เรียนทุกวิชา	Between Groups	19.463	7	2.780	.532	.811
	Within Groups	1867.534	357	5.231		
	Total	1886.997	364			
C3 ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกครั้ง และไม่สาย	Between Groups	11.421	7	1.632	2.541	.015
	Within Groups	227.300	354	.642		
	Total	238.721	361			
C4 ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์มา เรียนทุกครั้งที่ได้รับ มอบหมายให้นำมา	Between Groups	6.558	7	.937	1.595	.135
	Within Groups	209.644	357	.587		
	Total	216.203	364			
C5 ข้าพเจ้าเตรียมอ่าน บทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้น เรียน	Between Groups	4.668	7	.667	.682	.688
	Within Groups	348.264	356	.978		
	Total	352.931	363			
C6 ข้าพเจ้าไม่นำงานอื่น ขึ้นมาทำในขณะที่อาจารย์ กำลังสอน	Between Groups	32.817	7	4.688	.754	.626
	Within Groups	2207.795	355	6.219		
	Total	2240.612	362			
C7 ในขณะที่เรียนข้าพเจ้า ตั้งใจฟังอาจารย์สอน	Between Groups	6.259	7	.894	1.645	.122
	Within Groups	193.466	356	.543		
	Total	199.725	363			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C8 ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์จน เข้าใจ	Between Groups	1.737	7	.248	.251	.972
	Within Groups	352.471	357	.987		
	Total	354.208	364			
C9 ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่ เรียนมาแล้ว	Between Groups	5.081	7	.726	.911	.498
	Within Groups	282.046	354	.797		
	Total	287.127	361			
C10 ข้าพเจ้าทำตารางเรียน และปฏิบัติตามตารางในการดู หนังสือและทำการบ้าน	Between Groups	3.634	7	.519	.307	.951
	Within Groups	603.232	357	1.690		
	Total	606.866	364			
C11 ข้าพเจ้าตรวจความ ถูกต้องของงานที่ทำเสร็จ ก่อนส่งอาจารย์	Between Groups	4.674	7	.668	.893	.512
	Within Groups	266.822	357	.747		
	Total	271.496	364			
C12 ข้าพเจ้าทำการบ้านทุก วิชาด้วยตนเอง	Between Groups	.995	7	.142	.187	.988
	Within Groups	271.213	357	.760		
	Total	272.208	364			
C13 ข้าพเจ้าส่งงานที่อาจารย์ ให้ทำตรงเวลา	Between Groups	5.949	7	.850	1.385	.210
	Within Groups	215.951	352	.613		
	Total	221.900	359			
C14 เมื่ออาจารย์ตรวจงานให้ แล้วข้าพเจ้าจะนำมาดูและ แก้ไขสิ่งที่ผิด	Between Groups	5.158	7	.737	.885	.518
	Within Groups	297.045	357	.832		
	Total	302.203	364			
C15 ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อ เตรียมตัวสอบ	Between Groups	1.313	7	.188	.267	.966
	Within Groups	248.522	354	.702		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	249.834	361			
C16 ข้าพเจ้าประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ในการสอบ	Between Groups	2.593	7	.370	.760	.621
	Within Groups	173.999	357	.487		
	Total	176.592	364			
C17 เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดีข้าพเจ้าจะเพิ่มเวลาอ่านหนังสือให้มากขึ้น	Between Groups	5.557	7	.794	1.033	.407
	Within Groups	274.317	357	.768		
	Total	279.874	364			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งคณะวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนต่างไปจากคณะวิชาอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.567 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

10.3 - ความรับผิดชอบต่อสถาบัน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D1 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	Between Groups	39.255	7	5.608	2.030	.051
	Within Groups	978.074	354	2.763		
	Total	1017.329	361			
D2 ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนในฐานะนักศึกษาโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	Between Groups	14.914	7	2.131	.407	.898
	Within Groups	1852.128	354	5.232		
	Total	1867.041	361			
D3 ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	Between Groups	16.066	7	2.295	2.971	.005
	Within Groups	273.448	354	.772		
	Total	289.514	361			
D4 ข้าพเจ้ารักเพื่อนเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	Between Groups	5.997	7	.857	.764	.618
	Within Groups	398.140	355	1.122		
	Total	404.138	362			
D5 ข้าพเจ้าจะห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนๆ ทำลายสิ่งของของมหาวิทยาลัย	Between Groups	10.847	7	1.550	.764	.617
	Within Groups	719.599	355	2.027		
	Total	730.446	362			
D6 ข้าพเจ้าปิดไฟหรือน้ำที่ผู้อื่นเปิดทิ้งไว้	Between Groups	8.950	7	1.279	1.265	.267
	Within Groups	358.703	355	1.010		
	Total	367.653	362			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D7 ข้าพเจ้าขีดเขียน โต้ะเรียน หรือฝ่าผนัง	Between Groups	32.380	7	4.626	3.194	.003
	Within Groups	511.238	353	1.448		
	Total	543.618	360			
D8 ข้าพเจ้าอาสาช่วยงาน ต่างๆของมหาวิทยาลัยด้วย ความเต็มใจ	Between Groups	1.801	7	.257	.229	.978
	Within Groups	399.097	355	1.124		
	Total	400.898	362			
D9 ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆของมหาวิทยาลัย	Between Groups	8.798	7	1.257	1.079	.376
	Within Groups	413.373	355	1.164		
	Total	422.171	362			
D10 ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรม ที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่	Between Groups	27.475	7	3.925	2.577	.013
	Within Groups	539.239	354	1.523		
	Total	566.714	361			
D11 เมื่อต้องทำงานร่วมกับ ผู้อื่นข้าพเจ้าช่วยเหลืออย่าง เต็มความสามารถ	Between Groups	6.682	7	.955	1.278	.260
	Within Groups	265.142	355	.747		
	Total	271.824	362			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษาอย่างน้อยหนึ่งคณะวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสถาบันต่างไปจากคณะวิชาอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.371 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

10.4 - ความรับผิดชอบต่อสังคม

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E1 ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้กับชุมชนเมื่อมีโอกาส	Between Groups	6.120	7	.874	.802	.586
	Within Groups	386.002	354	1.090		
	Total	392.122	361			
E2 ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	Between Groups	11.247	7	1.607	1.657	.118
	Within Groups	344.197	355	.970		
	Total	355.444	362			
E3 ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศลเมื่อมีโอกาส	Between Groups	12.014	7	1.716	2.287	.027
	Within Groups	265.611	354	.750		
	Total	277.624	361			
E4 ข้าพเจ้าเสียสละที่นั่งบนรถโดยสารประจำทางให้แก่เด็ก คนพิการ คนชรา	Between Groups	5.377	7	.768	.978	.447
	Within Groups	278.161	354	.786		
	Total	283.539	361			
E5 ถ้าพบคนตาบอดจะข้ามถนนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือทันที	Between Groups	7.189	7	1.027	.900	.506
	Within Groups	403.853	354	1.141		
	Total	411.041	361			
E6 ข้าพเจ้ารีบแจ้งตำรวจหรือบุคคลที่มีหน้าที่เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อสังคม	Between Groups	5.780	7	.826	.588	.765
	Within Groups	496.731	354	1.403		
	Total	502.511	361			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E7 ข้าพเจ้าพบคนถูกรถชน ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ	Between Groups	6.474	7	.925	.682	.687
	Within Groups	480.015	354	1.356		
	Total	486.489	361			
E8 ถ้าข้าพเจ้าเก็บของมีค่าได้ จะพยายามด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำส่งเจ้าของ	Between Groups	16.171	7	2.310	2.329	.025
	Within Groups	349.093	352	.992		
	Total	365.264	359			
E9 ข้าพเจ้าไม่ทำลายสาธารณ สมบัติของชาติ	Between Groups	16.574	7	2.368	2.375	.022
	Within Groups	352.888	354	.997		
	Total	369.461	361			
E10 ข้าพเจ้าไม่ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ	Between Groups	8.572	7	1.225	1.253	.273
	Within Groups	346.071	354	.978		
	Total	354.644	361			
E11 ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างเคร่งครัด	Between Groups	4.976	7	.711	1.156	.328
	Within Groups	217.052	353	.615		
	Total	222.028	360			
E12 ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย	Between Groups	3.273	7	.468	.657	.709
	Within Groups	250.502	352	.712		
	Total	253.775	359			
E13 ในการข้ามถนนข้าพเจ้า รอให้สัญญาณไฟจราจรให้คน ข้ามได้ขึ้นก่อนจึงข้าม	Between Groups	6.909	7	.987	1.545	.151
	Within Groups	226.132	354	.639		
	Total	233.041	361			
E14 ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้ ร่วมชุมชน	Between Groups	7.193	7	1.028	1.645	.122
	Within Groups	220.519	353	.625		
	Total	227.712	360			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E15 ข้าพเจ้าไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม	Between Groups	8.575	7	1.225	2.024	.051
	Within Groups	214.245	354	.605		
	Total	222.820	361			
E16 ข้าพเจ้าดูรายการปัญหาสังคมทางโทรทัศน์เมื่อมีโอกาส	Between Groups	7.609	7	1.087	1.178	.314
	Within Groups	326.546	354	.922		
	Total	334.155	361			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษาอย่างน้อยหนึ่งคณะวิชาที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสังคมต่างไปจากคณะวิชาอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.321 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาทั้ง 8 คณะวิชา มีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 . เปรียบเทียบนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความรับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน

11.1- ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B1 ข้าพเจ้าดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองอยู่เสมอ	Between Groups	1.887	2	.943	1.379	.253
	Within Groups	240.750	352	.684		
	Total	242.637	354			
B2 ข้าพเจ้าเลือกรับประทานผักและผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการ	Between Groups	1.622	2	.811	1.194	.304
	Within Groups	239.178	352	.679		
	Total	240.800	354			
B3 ข้าพเจ้าดูแลระวังตนเองเพื่อให้ปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ	Between Groups	68.534	2	34.267	3.154	.044
	Within Groups	3824.886	352	10.866		
	Total	3893.420	354			
B4 ข้าพเจ้าควบคุมตนเองไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด	Between Groups	.877	2	.439	.547	.579
	Within Groups	282.294	352	.802		
	Total	283.172	354			
B5 ข้าพเจ้าเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	Between Groups	1.163	2	.581	1.341	.263
	Within Groups	152.623	352	.434		
	Total	153.786	354			
B6 ข้าพเจ้าไม่กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมที่อาจทำให้ตนเองเสียชื่อเสียง	Between Groups	8.611	2	4.305	.533	.587
	Within Groups	2836.542	351	8.081		
	Total	2845.153	353			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B7 ข้าพเจ้าไม่กระทำการที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ผู้อื่น	Between Groups	3.984	2	1.992	3.516	.031
	Within Groups	197.695	349	.566		
	Total	201.679	351			
B8 ข้าพเจ้ารู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น	Between Groups	.269	2	.134	.296	.744
	Within Groups	159.720	351	.455		
	Total	159.989	353			
B9 ข้าพเจ้าจะซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น	Between Groups	.345	2	.172	.237	.789
	Within Groups	254.969	351	.726		
	Total	255.314	353			
B10 ข้าพเจ้าสามารถใช้ง่ายได้อย่างเพียงพอ	Between Groups	.925	2	.462	.601	.549
	Within Groups	270.670	352	.769		
	Total	271.594	354			
B11 ข้าพเจ้าช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	Between Groups	.787	2	.393	.374	.689
	Within Groups	368.516	350	1.053		
	Total	369.302	352			
B12 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำอะไร ข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	Between Groups	.134	2	.067	.128	.880
	Within Groups	184.897	352	.525		
	Total	185.031	354			
B13 ก่อนที่จะทำอะไร ข้าพเจ้าใคร่ครวญล่วงหน้าถึงผลดีผลเสียก่อนเสมอ	Between Groups	1.781	2	.890	1.618	.200
	Within Groups	193.729	352	.550		
	Total	195.510	354			
B14 ข้าพเจ้ายอมรับผลการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย	Between Groups	1.549	2	.775	1.280	.279
	Within Groups	212.397	351	.605		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	213.946	353			
B15 ข้าพเจ้าไม่ปิดความคิดที่ตนเองกระทำให้แก่ผู้อื่น	Between Groups	5.107	2	2.553	2.873	.058
	Within Groups	312.882	352	.889		
	Total	317.989	354			
B16 หากทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดพลาดข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตนเอง	Between Groups	.088	2	.044	.095	.909
	Within Groups	160.638	350	.459		
	Total	160.725	352			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองต่างไปจากคณะวิชาอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.447 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

11.2- ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C1 ข้าพเจ้าหมั่นฝึกหาคำ รู้อยู่เสมอ	Between Groups	.305	2	.152	.290	.748
	Within Groups	184.895	352	.525		
	Total	185.200	354			
C2 ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการ เรียนทุกวิชา	Between Groups	26.568	2	13.284	2.522	.082
	Within Groups	1854.407	352	5.268		
	Total	1880.975	354			
C3 ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกครั้ง และไม่สาย	Between Groups	5.354	2	2.677	4.102	.017
	Within Groups	227.757	349	.653		
	Total	233.111	351			
C4 ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์มา เรียนทุกครั้งที่ได้รับ มอบหมายให้นำมา	Between Groups	8.282	2	4.141	7.206	.001
	Within Groups	202.265	352	.575		
	Total	210.546	354			
C5 ข้าพเจ้าเตรียมอ่าน บทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้น เรียน	Between Groups	2.021	2	1.010	1.046	.352
	Within Groups	338.954	351	.966		
	Total	340.975	353			
C6 ข้าพเจ้าไม่นำงานอื่น ขึ้นมาทำในขณะที่อาจารย์ กำลังสอน	Between Groups	4.489	2	2.244	.353	.703
	Within Groups	2225.070	350	6.357		
	Total	2229.558	352			
C7 ในขณะที่เรียนข้าพเจ้า ตั้งใจฟังอาจารย์สอน	Between Groups	3.035	2	1.518	2.809	.062
	Within Groups	189.623	351	.540		
	Total	192.658	353			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C8 ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์จน เข้าใจ	Between Groups	1.414	2	.707	.724	.486
	Within Groups	343.865	352	.977		
	Total	345.279	354			
C9 ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่ เรียนมาแล้ว	Between Groups	.150	2	.075	.096	.908
	Within Groups	271.748	349	.779		
	Total	271.898	351			
C10 ข้าพเจ้าทำตารางเรียน และปฏิบัติตามตารางในการดู หนังสือและทำการบ้าน	Between Groups	8.574	2	4.287	2.609	.075
	Within Groups	578.401	352	1.643		
	Total	586.975	354			
C11 ข้าพเจ้าตรวจความ ถูกต้องของงานที่ทำเสร็จ ก่อนส่งอาจารย์	Between Groups	.922	2	.461	.624	.536
	Within Groups	260.024	352	.739		
	Total	260.946	354			
C12 ข้าพเจ้าทำการบ้านทุก วิชาด้วยตนเอง	Between Groups	6.504	2	3.252	4.449	.012
	Within Groups	257.282	352	.731		
	Total	263.786	354			
C13 ข้าพเจ้าส่งงานที่อาจารย์ ให้ทำตรงเวลา	Between Groups	5.315	2	2.658	4.359	.013
	Within Groups	211.545	347	.610		
	Total	216.860	349			
C14 เมื่ออาจารย์ตรวจงานให้ แล้วข้าพเจ้าจะนำมาดูและ แก้ไขสิ่งที่ผิด	Between Groups	1.012	2	.506	.610	.544
	Within Groups	291.766	352	.829		
	Total	292.777	354			
C15 ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อ เตรียมตัวสอบ	Between Groups	2.433	2	1.216	1.753	.175
	Within Groups	242.797	350	.694		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	245.229	352			
C16 ข้าพเจ้าประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ในการสอบ	Between Groups	.363	2	.181	.372	.689
	Within Groups	171.620	352	.488		
	Total	171.983	354			
C17 เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดีข้าพเจ้าจะเพิ่มเวลาอ่านหนังสือให้มากขึ้น	Between Groups	1.443	2	.721	.956	.385
	Within Groups	265.515	352	.754		
	Total	266.958	354			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษอย่างน้อยหนึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนต่างไปจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.340 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

11.3- ความรับผิดชอบต่อสถาบัน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D1 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	Between Groups	22.941	2	11.470	4.046	.018
	Within Groups	989.488	349	2.835		
	Total	1012.429	351			
D2 ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนในฐานะนักศึกษาโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	Between Groups	.259	2	.129	.024	.976
	Within Groups	1862.102	349	5.336		
	Total	1862.361	351			
D3 ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	Between Groups	6.230	2	3.115	3.915	.021
	Within Groups	277.676	349	.796		
	Total	283.906	351			
D4 ข้าพเจ้ารักเพื่อนเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	Between Groups	1.747	2	.874	.782	.458
	Within Groups	390.814	350	1.117		
	Total	392.561	352			
D5 ข้าพเจ้าจะห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนๆทำสิ่งของของมหาวิทยาลัย	Between Groups	4.920	2	2.460	1.204	.301
	Within Groups	715.125	350	2.043		
	Total	720.045	352			
D6 ข้าพเจ้าปิดไฟหรือน้ำที่ผู้อื่นเปิดทิ้งไว้	Between Groups	4.316	2	2.158	2.122	.121
	Within Groups	355.883	350	1.017		
	Total	360.198	352			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D7 ข้าพเจ้าขีดเขียน โต้ะเรียน หรือฝ่าผนัง	Between Groups	7.085	2	3.543	2.381	.094
	Within Groups	517.792	348	1.488		
	Total	524.877	350			
D8 ข้าพเจ้าอาสาช่วยงาน ต่างๆของมหาวิทยาลัยด้วย ความเต็มใจ	Between Groups	3.595	2	1.798	1.615	.200
	Within Groups	389.634	350	1.113		
	Total	393.229	352			
D9 ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆของมหาวิทยาลัย	Between Groups	4.099	2	2.050	1.741	.177
	Within Groups	412.139	350	1.178		
	Total	416.238	352			
D10 ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรม ที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่	Between Groups	2.572	2	1.286	.813	.444
	Within Groups	551.785	349	1.581		
	Total	554.357	351			
D11 เมื่อต้องทำงานร่วมกับ ผู้อื่นข้าพเจ้าช่วยเหลืออย่าง เต็มความสามารถ	Between Groups	1.363	2	.681	.912	.403
	Within Groups	261.498	350	.747		
	Total	262.861	352			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อสถาบัน ไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษาอย่างน้อยหนึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสถาบันต่างไปจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.292 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อสถาบัน ไม่แตกต่างกัน

11.4 - ความรับผิดชอบต่อสังคม

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E1 ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้กับชุมชนเมื่อมีโอกาส	Between Groups	3.447	2	1.724	1.585	.206
	Within Groups	379.425	349	1.087		
	Total	382.873	351			
E2 ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	Between Groups	4.515	2	2.257	2.311	.101
	Within Groups	341.927	350	.977		
	Total	346.442	352			
E3 ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศลเมื่อมีโอกาส	Between Groups	2.963	2	1.481	1.936	.146
	Within Groups	267.037	349	.765		
	Total	270.000	351			
E4 ข้าพเจ้าเสียสละที่นั่งบนรถโดยสารประจำทางให้แก่เด็ก คนพิการ คนชรา	Between Groups	2.488	2	1.244	1.585	.206
	Within Groups	273.875	349	.785		
	Total	276.364	351			
E5 ถ้าพบคนตาบอดจะข้ามถนนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือทันที	Between Groups	7.356	2	3.678	3.262	.040
	Within Groups	393.542	349	1.128		
	Total	400.898	351			
E6 ข้าพเจ้ารีบแจ้งตำรวจหรือบุคคลที่มีหน้าที่เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อสังคม	Between Groups	8.219	2	4.109	2.963	.053
	Within Groups	484.099	349	1.387		
	Total	492.318	351			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E7 ข้าพเจ้าพบคนถูกรถชน ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ	Between Groups	2.647	2	1.323	.997	.370
	Within Groups	463.342	349	1.328		
	Total	465.989	351			
E8 ถ้าข้าพเจ้าเก็บของมีค่าได้ จะพยายามด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำส่งเจ้าของ	Between Groups	1.105	2	.552	.538	.584
	Within Groups	355.913	347	1.026		
	Total	357.017	349			
E9 ข้าพเจ้าไม่ทำลายสาธารณ สมบัติของชาติ	Between Groups	5.698	2	2.849	2.870	.058
	Within Groups	346.458	349	.993		
	Total	352.156	351			
E10 ข้าพเจ้าไม่ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ	Between Groups	2.567	2	1.283	1.326	.267
	Within Groups	337.839	349	.968		
	Total	340.406	351			
E11 ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างเคร่งครัด	Between Groups	.481	2	.240	.397	.673
	Within Groups	210.568	348	.605		
	Total	211.048	350			
E12 ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทาง ม้าลาย	Between Groups	.448	2	.224	.318	.728
	Within Groups	244.626	347	.705		
	Total	245.074	349			
E13 ในการข้ามถนนข้าพเจ้า รอให้สัญญาณไฟจราจรให้คน ข้ามได้ขึ้นก่อนจึงข้าม	Between Groups	1.489	2	.745	1.153	.317
	Within Groups	225.408	349	.646		
	Total	226.898	351			
E14 ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้ ร่วมชุมชน	Between Groups	7.020	2	3.510	6.009	.003
	Within Groups	203.288	348	.584		
	Total	210.308	350			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E15 ข้าพเจ้าไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม	Between Groups	7.081	2	3.541	6.009	.003
	Within Groups	205.635	349	.589		
	Total	212.716	351			
E16 ข้าพเจ้าดูรายการปัญหาสังคมทางโทรทัศน์เมื่อมีโอกา	Between Groups	.340	2	.170	.186	.830
	Within Groups	318.385	349	.912		
	Total	318.724	351			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีนักศึกษาอย่างน้อยหนึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสังคมต่างไปจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.287 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 . เปรียบเทียบนักศึกษาที่มีสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความ
รับผิดชอบเป็นรายด้านแตกต่างกัน

12.1- ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B1 ข้าพเจ้าดูแลรักษาสุขภาพ อนามัยของตนเองอยู่เสมอ	Between Groups	.194	2	.097	.140	.869
	Within Groups	233.566	338	.691		
	Total	233.760	340			
B2 ข้าพเจ้าเลือกรับประทาน ผักและผลไม้ที่มีคุณค่าทาง โภชนาการ	Between Groups	.124	2	.062	.090	.914
	Within Groups	231.712	338	.686		
	Total	231.836	340			
B3 ข้าพเจ้าดูแลระวังตนเอง เพื่อให้ออกห่างจากอันตราย ต่างๆ	Between Groups	7.177	2	3.588	.313	.732
	Within Groups	3880.266	338	11.480		
	Total	3887.443	340			
B4 ข้าพเจ้าควบคุมตนเอง ไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด	Between Groups	1.258	2	.629	.728	.484
	Within Groups	292.085	338	.864		
	Total	293.343	340			
B5 ข้าพเจ้าเลือกใส่เสื้อผ้าที่ เหมาะสมกับกาลเทศะ	Between Groups	.707	2	.353	.832	.436
	Within Groups	143.540	338	.425		
	Total	144.246	340			
B6 ข้าพเจ้าไม่กระทำสิ่งที่ไม่ เหมาะสมที่อาจทำให้ตนเอง เสียชื่อเสียง	Between Groups	.694	2	.347	.041	.960
	Within Groups	2839.245	337	8.425		
	Total	2839.938	339			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B7 ข้าพเจ้าไม่กระทำการที่ทำให้เกิดผลเสียแก่ผู้อื่น	Between Groups	.057	2	.029	.050	.952
	Within Groups	192.609	335	.575		
	Total	192.666	337			
B8 ข้าพเจ้ารู้จักหน้าที่ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น	Between Groups	.295	2	.147	.322	.725
	Within Groups	154.117	337	.457		
	Total	154.412	339			
B9 ข้าพเจ้าจะซื้อของเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น	Between Groups	.345	2	.172	.241	.786
	Within Groups	241.408	337	.716		
	Total	241.753	339			
B10 ข้าพเจ้าสามารถใช้จ่ายได้อย่างเพียงพอ	Between Groups	4.666	2	2.333	3.098	.046
	Within Groups	254.565	338	.753		
	Total	259.232	340			
B11 ข้าพเจ้าช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	Between Groups	.301	2	.151	.143	.867
	Within Groups	354.165	336	1.054		
	Total	354.467	338			
B12 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใดข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	Between Groups	.150	2	.075	.143	.867
	Within Groups	177.158	338	.524		
	Total	177.308	340			
B13 ก่อนที่จะทำสิ่งใดข้าพเจ้าได้ตรวจสอบว่าถึงผลดีผลเสียก่อนเสมอ	Between Groups	.151	2	.076	.133	.875
	Within Groups	191.298	338	.566		
	Total	191.449	340			
B14 ข้าพเจ้ายอมรับผลการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย	Between Groups	.218	2	.109	.180	.836
	Within Groups	204.779	337	.608		
	Total	204.997	339			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B15 ข้าพเจ้าไม่ปิดความคิดที่ตนเองกระทำให้แก่ผู้อื่น	Between Groups	4.405	2	2.203	2.374	.095
	Within Groups	313.583	338	.928		
	Total	317.988	340			
B16 หากทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดพลาดข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตนเอง	Between Groups	.102	2	.051	.109	.897
	Within Groups	158.063	336	.470		
	Total	158.165	338			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหนึ่งอย่าง ที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองต่างไปจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.709 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเองไม่แตกต่างกัน

12.2- ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C1 ข้าพเจ้าหมั่นฝึกหาคความ รู้อยู่เสมอ	Between Groups	1.386	2	.693	1.303	.273
	Within Groups	179.740	338	.532		
	Total	181.126	340			
C2 ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการ เรียนทุกวิชา	Between Groups	3.453	2	1.726	.312	.732
	Within Groups	1868.501	338	5.528		
	Total	1871.953	340			
C3 ข้าพเจ้าเข้าเรียนทุกครั้ง และไม่สาย	Between Groups	.226	2	.113	.170	.844
	Within Groups	223.161	335	.666		
	Total	223.388	337			
C4 ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์มา เรียนทุกครั้งที่ได้รับ มอบหมายให้นำมา	Between Groups	1.783	2	.891	1.477	.230
	Within Groups	203.983	338	.603		
	Total	205.765	340			
C5 ข้าพเจ้าเตรียมอ่าน บทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้น เรียน	Between Groups	2.085	2	1.042	1.075	.343
	Within Groups	326.842	337	.970		
	Total	328.926	339			
C6 ข้าพเจ้าไม่นำงานอื่น ขึ้นมาทำในขณะที่อาจารย์ กำลังสอน	Between Groups	5.830	2	2.915	.446	.641
	Within Groups	2202.394	337	6.535		
	Total	2208.224	339			
C7 ในขณะที่เรียนข้าพเจ้า ตั้งใจฟังอาจารย์สอน	Between Groups	.171	2	.086	.160	.852
	Within Groups	180.473	337	.536		
	Total	180.644	339			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C8 ถ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์จน เข้าใจ	Between Groups	.901	2	.450	.467	.627
	Within Groups	325.680	338	.964		
	Total	326.581	340			
C9 ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่ เรียนมาแล้ว	Between Groups	1.076	2	.538	.689	.503
	Within Groups	262.204	336	.780		
	Total	263.280	338			
C10 ข้าพเจ้าทำตารางเรียน และปฏิบัติตามตารางในการดู หนังสือและทำการบ้าน	Between Groups	13.981	2	6.991	4.315	.014
	Within Groups	547.597	338	1.620		
	Total	561.578	340			
C11 ข้าพเจ้าตรวจความ ถูกต้องของงานที่ทำเสร็จ ก่อนส่งอาจารย์	Between Groups	4.486	2	2.243	3.038	.049
	Within Groups	249.602	338	.738		
	Total	254.088	340			
C12 ข้าพเจ้าทำการบ้านทุก วิชาด้วยตนเอง	Between Groups	1.663	2	.832	1.143	.320
	Within Groups	245.967	338	.728		
	Total	247.630	340			
C13 ข้าพเจ้าส่งงานที่อาจารย์ ให้ทำตรงเวลา	Between Groups	.895	2	.448	.722	.487
	Within Groups	207.057	334	.620		
	Total	207.953	336			
C14 เมื่ออาจารย์ตรวจงานให้ แล้วข้าพเจ้าจะนำมาดูและ แก้ไขสิ่งที่ผิด	Between Groups	.565	2	.282	.354	.702
	Within Groups	269.594	338	.798		
	Total	270.158	340			
C15 ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อ เตรียมตัวสอบ	Between Groups	.471	2	.235	.335	.716
	Within Groups	236.973	337	.703		

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Total	237.444	339			
C16 ข้าพเจ้าประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ในการสอบ	Between Groups	.082	2	.041	.082	.921
	Within Groups	168.165	338	.498		
	Total	168.246	340			
C17 เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดีข้าพเจ้าจะเพิ่มเวลาอ่านหนังสือให้มากขึ้น	Between Groups	1.829	2	.914	1.210	.299
	Within Groups	255.415	338	.756		
	Total	257.243	340			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหนึ่งอย่าง ที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนต่างไปจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.503 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนไม่แตกต่างกัน

12.3- ความรับผิดชอบต่อสถาบัน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D1 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	Between Groups	17.691	2	8.846	2.990	.052
	Within Groups	991.010	335	2.958		
	Total	1008.701	337			
D2 ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนในฐานะนักศึกษาโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	Between Groups	41.137	2	20.568	3.814	.023
	Within Groups	1806.452	335	5.392		
	Total	1847.589	337			
D3 ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	Between Groups	2.402	2	1.201	1.493	.226
	Within Groups	269.598	335	.805		
	Total	272.000	337			
D4 ข้าพเจ้ารักเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนประพฤติตัวไม่เหมาะสม	Between Groups	.381	2	.190	.176	.839
	Within Groups	363.784	336	1.083		
	Total	364.165	338			
D5 ข้าพเจ้าจะห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนๆทำสิ่งของของมหาวิทยาลัย	Between Groups	.276	2	.138	.067	.936
	Within Groups	696.414	336	2.073		
	Total	696.690	338			
D6 ข้าพเจ้าปิดไฟหรือน้ำที่ผู้อื่นเปิดทิ้งไว้	Between Groups	3.436	2	1.718	1.699	.184
	Within Groups	339.767	336	1.011		
	Total	343.204	338			

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
D7 ข้าพเจ้าขีดเขียน โต้ะเรียน หรือฝ่าผนัง	Between Groups	2.925	2	1.463	.996	.370
	Within Groups	490.356	334	1.468		
	Total	493.282	336			
D8 ข้าพเจ้าอาสาช่วยงาน ต่างๆของมหาวิทยาลัยด้วย ความเต็มใจ	Between Groups	.938	2	.469	.421	.657
	Within Groups	374.761	336	1.115		
	Total	375.699	338			
D9 ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆของมหาวิทยาลัย	Between Groups	.089	2	.044	.038	.963
	Within Groups	396.938	336	1.181		
	Total	397.027	338			
D10 ข้าพเจ้าช่วยงานในชมรม ที่ข้าพเจ้าสังกัดอยู่	Between Groups	.605	2	.303	.194	.824
	Within Groups	523.122	335	1.562		
	Total	523.728	337			
D11 เมื่อต้องทำงานร่วมกับ ผู้อื่นข้าพเจ้าช่วยเหลืออย่าง เต็มความสามารถ	Between Groups	1.635	2	.818	1.094	.336
	Within Groups	251.126	336	.747		
	Total	252.761	338			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อสถาบันไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหนึ่งอย่าง ที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสถาบันต่างไปจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.492 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อสถาบัน ไม่แตกต่างกัน

12.4- ความรับผิดชอบต่อสังคม

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
E1 ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้กับชุมชนเมื่อมีโอกาส	Between Groups	.189	2	.094	.087	.917
	Within Groups	365.423	335	1.091		
	Total	365.612	337			
E2 ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น	Between Groups	.894	2	.447	.458	.633
	Within Groups	328.015	336	.976		
	Total	328.909	338			
E3 ข้าพเจ้าบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อการกุศลเมื่อมีโอกาส	Between Groups	1.052	2	.526	.709	.493
	Within Groups	249.538	336	.743		
	Total	250.590	338			
E4 ข้าพเจ้าเสียสละที่นั่งบนรถโดยสารประจำทางให้แก่เด็ก คนพิการ คนชรา	Between Groups	.496	2	.248	.310	.733
	Within Groups	268.548	336	.799		
	Total	269.044	338			
E5 ถ้าพบคนตาบอดจะข้ามถนนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือทันที	Between Groups	2.609	2	1.304	1.156	.316
	Within Groups	379.238	336	1.129		
	Total	381.847	338			
E6 ข้าพเจ้ารีบแจ้งตำรวจหรือบุคคลที่มีหน้าที่เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อสังคม	Between Groups	.862	2	.431	.317	.728
	Within Groups	456.525	336	1.359		
	Total	457.386	338			
E7 ข้าพเจ้าพบคนถูกรถชนข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ	Between Groups	6.561	2	3.280	2.527	.081

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Within Groups	436.171	336	1.298		
	Total	442.732	338			
E8 ถ้าข้าพเจ้าเก็บของมีค่าได้ จะพยายามด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำส่งเจ้าของ	Between Groups	1.351	2	.675	.651	.522
	Within Groups	346.608	334	1.038		
	Total	347.958	336			
E9 ข้าพเจ้าไม่ทำลายสาธารณสมบัติของชาติ	Between Groups	1.238	2	.619	.601	.549
	Within Groups	346.308	336	1.031		
	Total	347.546	338			
E10 ข้าพเจ้าไม่ทำลายทรัพย์สินของชาติ	Between Groups	.559	2	.279	.281	.755
	Within Groups	334.155	336	.995		
	Total	334.714	338			
E11 ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	Between Groups	.993	2	.497	.814	.444
	Within Groups	204.356	335	.610		
	Total	205.349	337			
E12 ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลาย	Between Groups	4.110	2	2.055	2.996	.051
	Within Groups	229.130	334	.686		
	Total	233.240	336			
E13 ในการข้ามถนนข้าพเจ้ารอให้สัญญาณไฟจราจรให้คนข้ามได้ขึ้นก่อนจึงข้าม	Between Groups	1.797	2	.899	1.387	.251
	Within Groups	217.713	336	.648		
	Total	219.510	338			
E14 ข้าพเจ้าไม่เอาเปรียบผู้อื่น ร่วมชุมชน	Between Groups	.188	2	.094	.157	.855
	Within Groups	200.877	335	.600		
	Total	201.065	337			
E15 ข้าพเจ้าไม่ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสียหายแก่ส่วนรวม	Between Groups	.096	2	.048	.077	.926

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Within Groups	208.718	336	.621		
	Total	208.814	338			
E16 ข้าพเจ้าดูรายการปัญหาสังคมทางโทรทัศน์เมื่อมีโอกา	Between Groups	.207	2	.104	.114	.893
	Within Groups	306.306	336	.912		
	Total	306.513	338			

1. การตั้งสมมติฐานในการทดสอบ

H_0 : ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

H_1 : มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวหนึ่งอย่าง ที่มีค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสังคมต่างไปจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอื่น

2. กำหนดระดับนัยสำคัญ

$$\alpha = 0.05$$

3. สถิติทดสอบ

F-Test

4. สรุปผลที่ได้

ค่า Sig. = 0.572 มีค่ามากกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 แสดงว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองและภาระกิจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยามโดยศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามคณะบริหารธุรกิจ โดยศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คณะบริหารธุรกิจโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

วิธีดำเนินงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของมหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 365 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ตสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม แบบสอบถามที่แจกจำนวน 365 ฉบับ ได้รับคืน และมีความสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (Statistical Package for the Social Sciences)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษาตามตัวแปรเพศ และสาขาวิชาที่ศึกษา ใช้การทดสอบค่าที และเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีความแตกต่างในชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน และความรับผิดชอบต่อสังคมพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านความรับผิดชอบต่อสถาบันที่อยู่ในระดับปานกลางดังนั้นต้องปลูกฝังให้นักศึกษารักสถาบันการศึกษาของตน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามโดยรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาที่ศึกษาอยู่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสรุปได้ดังนี้

- 2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกันมีอยู่ 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยกเว้น ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญ 0.05)

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ต่างชั้นปีกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 นักศึกษาต่างสาขา มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญ 0.05

2.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญ 0.05

2.5 นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผล

1. การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีจิตใจมุ่งมั่นเข้าศึกษาต่อ ในระดับมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง ทำให้นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียน และตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินชีวิตของตนเองในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี ดังที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 110 - 112) กล่าวว่านิสิตนักศึกษาเป็นตัวแทนของประชาชนเข้ามาศึกษาความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา ควรตั้งใจพยายามใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้า ได้รับความรู้ ความคิดที่จะนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคมในอนาคต เป็นการตอบแทน หน้าที่ของนิสิตนักศึกษามีใช้อาศัยมหาวิทยาลัยเป็นที่สร้างความรู้เพียงอย่างเดียว ควรคิดถึงผู้อื่นและผลประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง ต้องเคารพกฎระเบียบของสถาบัน และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสถาบันและสังคมด้วย

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามโดยรวมเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผลการวิจัยพบว่า

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งจันทร์จิรา มูลเมือง. 2535 : 47 : อ่างอิง

มาจากสุมน อมรวิวัฒน์และคณะ. 2534 กล่าวว่านักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักศึกษาชายแต่นักศึกษาชายเป็นเพศที่เข้มแข็ง ชอบการทำท่าย ชอบการแข่งขัน ชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่ ไม่ชอบทำอะไรซ้ำแบบเดิม ชอบการศึกษาหาความรู้จากภายนอกสถาบัน ชอบแสดงความคิดเห็นและกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง รักเกียรติและมุ่งมั่นตั้งใจเรียนสูงกว่าหญิง ส่วนสุชาดา มัสโอติ.(2528 : 91-95) กล่าวว่าเพศชายเป็นเพศที่ถูกคาดหวังจากสังคมว่าจะต้องเป็นผู้นำในครอบครัวในอนาคตจึงส่งผลให้นักศึกษาชายมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่านักศึกษาหญิง

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน และอยู่ในวัยเดียวกันมีความสัมพันธ์สนิทสนมกันจึงส่งผลให้นักศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาทั้ง 7 สาขาวิชา มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในสภาพแวดล้อมเดียวกัน โอกาสที่จะได้รับเนื้อหาหรือประสบการณ์จากทางมหาวิทยาลัยย่อมเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้นักศึกษาสาขาวิชาทั้ง 7 สาขาวิชา มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับจากมหาวิทยาลัยย่อมคล้ายคลึงกัน จึงส่งผลให้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดามารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการทางธุรกิจซึ่งมีรายได้ใกล้เคียง จึงส่งผลให้นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แตกต่างก็มีพฤติกรรมความรับผิดชอบโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ดังที่ไพฑูรย์ สิ้นลรัตน์ (2527 : 20) กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสนใจในทุกด้าน และมีความอยากรู้อยากเห็น กระจายใ้ใครรู้ใครเรียนทุกคนทุกฐานะทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรปลูกฝังและเสริมสร้างคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนในด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ให้เกิดกับนักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รู้จักค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ โดยควรเตรียมความพร้อมของห้องสมุด เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งเสริมให้นักศึกษาที่สนใจในการศึกษาค้นคว้าได้หาความรู้เพิ่มเติมและได้ใช้บริการอย่างสะดวกและรวดเร็ว ในส่วนของอาจารย์และนักศึกษา ควรได้ร่วมมือกันพัฒนานิสัยในการเรียนที่ดีให้นักศึกษา โดยอาจารย์ให้ความรู้แนะนำแนวทางที่ดีให้ และพร้อมให้คำปรึกษา ในการเรียนการสอน อาจารย์ควรสอดแทรกให้นักศึกษาสำนึกในความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนในรายละเอียดย่อยของการปฏิบัติตน เช่น ใ้รายงานเชิงสร้างสรรค์ที่ต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วย นอกเหนือจากแบบฝึกหัดที่ได้รับหลังจากจบการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษารู้จักพัฒนาตนเองในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ หรือหลังการเรียนการสอนจบทุกครั้ง ควรให้นักศึกษาเตรียมหาข้อมูลล่วงหน้าเกี่ยวกับบทเรียนที่จะสอนต่อไป ฯลฯ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และสร้างนิสัยการใ้หาความรู้ใหม่ๆ ให้นักศึกษามากขึ้น ส่วนนักศึกษาก็ปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับการเป็นนักศึกษาที่ดีด้วยและควรมีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน ฝึกฝน และเรียนรู้ที่จะเป็นบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพ เป็นบุคคลที่สังคมต้องการต่อไป

2. ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน ผู้วิจัยเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อเชิญชวนให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างทั่วถึง หรืออาจจัดพิธีมอบรางวัล หรือเกียรติบัตรแก่นักศึกษา ที่ช่วยงานหรือทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นเกียรติแก่นักศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วนักศึกษามาสามารถนำไปประกอบการสมัครงานให้ นอกจากนี้ การจัดสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยให้สวยงาม ร่มรื่นด้วยต้นไม้พันธุ์ดี และมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอย่างเพียงพอก็เป็นสิ่งที่ดีในการสร้างบรรยากาศที่ดีให้กับมหาวิทยาลัย เพราะการที่มหาวิทยาลัยมีความสะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น สวยงาม ก็ย่อมทำให้ผู้ที่อยู่ในมหาวิทยาลัยมีจิตใจเป็นสุนทรีย์ สงบ รักและต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยของตนมากขึ้น สำหรับอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมพัฒนาการทางด้านความรับผิดชอบต่อสถาบันให้แก่นักศึกษาโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนี้ในส่วนของนักศึกษาก็ควรมีความสำนึกในบทบาทหน้าที่ที่พึงมีต่อสถาบันที่ตนศึกษาอยู่ซึ่งอาจกระทำได้โดยการอาสา และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นด้วยความเต็มใจ หรือพยายามสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย รักษาผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตัวให้อยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

3. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้วิจัยเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ซึ่งอาจทำได้โดยการให้นักศึกษาได้เข้าร่วมโครงการให้บริการดูแลช่วยเหลือสังคมรอบมหาวิทยาลัย หรือออกไปบริการชุมชนหรือช่วยเหลือสังคมในโครงการอาสา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มี

ประสบการณ์ตรงในการให้ความร่วมมือแก่สังคม ซึ่งเป็นการพัฒนาการทำงานร่วมกันเป็นทีม การสื่อสารกับประชาชนภายนอกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รู้จักเลือกปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ ได้ถูกต้องอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และควรมีการพิจารณาทบทวนหลักสูตรให้มีวิชาที่เกี่ยวกับทักษะทางสังคม และวิชาที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยพิจารณากิจกรรมให้มีระบบตามหลักวิชาการ และให้หน่วยกิตได้ เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนาหรือโครงการหมู่บ้านนอกอาสา โครงการเป็นผู้ให้ เป็นต้น ในส่วนของอาจารย์ควรมีความสำนึกในบทบาทของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยสอดแทรกในการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและชนบทให้นักศึกษาฟัง นอกจากนี้ สำหรับนักศึกษาควรต้องคำนึงถึงว่ารัฐต้องรับภาระจ่ายค่าเล่าเรียนในการผลิตบัณฑิตเพื่อไปพัฒนาชุมชนของตนเอง ในแต่ละปีการศึกษา ก่อนข้างสูง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จึงควรมีความตั้งใจมุ่งมั่นปฏิบัติงานเพื่อรับใช้ประชาชนและสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบันและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่ทำกิจกรรมและนักศึกษาที่ไม่ทำกิจกรรม
3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษารัฐบาล หรือศึกษากับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ

ระเบียบดำเนินงานวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยคำนวณค่าสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
  - ค่าคะแนนเฉลี่ย
  - ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม
  - หาค่าอำนาจโดยใช้เทคนิคร้อยละ 25
  - หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มด้วยการทดสอบค่าที

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ช่วงเดือนมิถุนายน 2549 - เมษายน 2550

1. การค้นคว้างานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา มิถุนายน – กรกฎาคม 2549
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประมาณ กรกฎาคม – สิงหาคม 2549
3. ทำการทดลองเครื่องและสอบถามปรับปรุงเครื่องมือประมาณ สิงหาคม – กันยายน 2549
4. เก็บรวบรวมข้อมูลประมาณเดือน กันยายน – พฤศจิกายน 2549
5. วิเคราะห์ข้อมูล ประมาณเดือน ธันวาคม – มกราคม 2550
6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ประมาณเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2550
7. จัดทำเอกสารงานวิจัยประมาณเดือน เมษายน- พฤษภาคม 2550

งบประมาณการวิจัย ประมาณ 15,000 บาท

1. เพื่อเก็บข้อมูล = 500 ชุด ชุดละ 5 บาท รวมเป็นเงิน = 2,500 บาท
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล = 500 ชุด ชุดละ 15 บาท รวมเป็นเงิน = 7,500 บาท
3. ค่าตรวจสอบเอกสารและค่าถ่ายเอกสาร = 1,500 บาท
4. ค่าพิมพ์รายงานวิจัยและจัดทำรูปเล่ม = 2,000 บาท
5. ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิจัย = 2,500 บาท (ซึ่งแท้จริงแล้ว = 16,000 บาท)

ลายมือหัวหน้าโครงการ .....

ลายมือหัวหน้าภาควิชา.....

ลายมือชื่อคณบดีที่หัวหน้าโครงการสังกัดอยู่.....